

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 31.50 Lir - nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 65 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje Italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana.
Telefon 4001-4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCLOVENE

Abbonamenti: Mese 18 Lire. Estero, mese 31.50 Lire. Edizione domenica, anno 34 Lire. Estero 65 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti, 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 982 Boji v Tunisu na razširjenem področju 17 sovražnih tankov uničenih Velike sovražne letalske izgube

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

V zahodni Tripolitanijski se nadaljevali močni napadi oklepnih oddelkov in topništva s sovražne strani, naš takojšnji poseg pa jih je stalno zadrževal. Pet tankov, nekaj topov in številna sovražna prevozna sredstva so bila uničena.

V Tunisu se nadaljujejo boji v področju, ki je bilo od čet osi doseženo v preteklih dneh. Čete so se zajele okrog 100 ujetnikov in onesposobile 12 tankov. V središču dvobojev je nemško lovsko letalstvo sestrelilo 10 letal, štiri druga letala pa je uničilo protiletalsko topništvo. Naši lovci iz spremstva pri konvoju nad Sredozemskim morjem so preprečili napad angleških bombnikov in so sestrelili v morje letalo vrste »Beaufighter«.

Ameriška štirimotorna letala so večkrat priletela nad Messino, odrgla številne bombe in povzročila veliko škodo na mnogih zgradbah. Število žrtev se ugotavlja. Protiletalska italijansko-nemška obramba Reggio Calabria in v Messini je sestrelila tri letala vrste »Liberator«, letalo, ki je sodelovalo pri napadu na Messino, je iz strojne streljane in razbilo hišo blizu Melita ob kalabrijski obali. Pri tem je bilo ubitih 6 oseb, med temi nadško, ki je bil na pastirskem obisku in 5 drugih civilnih oseb.

Drugi napadi na Catanijo, Trapani in Augusto so povzročili škodo na poslopih, žrtve pa še niso ugotovljene. Protiletalsko topništvo je sestrelilo tri letala nad Augusto, ki so tresla na tla in eksplodirala. Protiletalsko topništvo v Trapaniju je sestrelilo dve letali.

Ena naša korveta in torpedovka sta bili po sovražnem delovanju potopljeni ob obali Tunisa. Takojšnji prihod drugih edinic je omogočil rešitev skoraj vse posadke.

General Ambrosio - novi načelnik glavnega stana oboroženih sil

Rim, 1. febr. AS. S krajevnim ukazom je načelnik glavnega stana oboroženih sil, grof Ugo Cavallero, na lastno prošnjo prenehal izvrševati posle načelnika glavnega stana. Na njegovo mesto je bil imenovan armadni general Vittorio Ambrosio, do sedaj načelnik glavnega stana vojske. Na mesto generala Ambrosia je bil za poveljnika šestdeset armade imenovan Ezio Rossi.

Hitlerjeva navodila in Göringov ter dr. Göbbelsov govor nemškemu narodu ob desetletnici prevzema oblasti

Berlin, 1. januarja. AS. Ob desetletnici Hitlerjevega prevzema oblasti sta pred velikimi množicami govorila maršal Hermann Göring in propagandni minister dr. Göbbels.

Prvi je v klenem govoru oboroženim silam prikazal velike uspehe narodnosocialističnega gibanja v desetih letih, ki so preobrazili lice Nemčije in jo pripeljali v novo dobo vstajenja narodne zavesti. Nemški narod se je osvobodil sramotnih suženjskih okov, v katere so ga vklelili njegovi nasprotniki. Po popolnem notranjem prerodu je moral nemška oborožena sila zdaj nastopiti proti največjemu sovražniku, ki je grozil uprnost vso Evropo. Po bistri uvidenosti nemškega vodje pa so bili uničevalni nameni divjega boja s sovražnikom preprečeni. Za popolno doseganje zmage pa se bo nemški narod pod vodstvom svojega velikega voditelja združil kot en moč ter po junaški obrambi, ki ima najsvetlejši vzor v stalingrajskih branilcih, spet prešel v odločilni napad. Nemška vojska, ki je podala toliko dokazov nepremagljivosti, bo po tesnem sodelovanju vsega nemškega naroda in zvestih ter požrtvovalnih zavezniških narodov prav gotovo izvojevala končno zmago.

Važen govor dr. Göbbelsa

Berlin, 30. jan. AS. V športni palači, ki je bila nabito polna, je imel danes minister Göbbels spominke govor ob desetletnici prevzema oblasti po narodnem socializmu, v katerem je prebral tudi poslanico Adolfa Hitlerja. V dvorani so bili prisotni številni višji predstavniki vlade in narodno socialistične stranke ter mnoge vojaške osebnosti. Sredi odra, kjer je bil prostor za govornika, so bile razvrščene zastave vseh stranknih organizacij v živih barvah narodno-socialistične stranke. Med zastopniki oblasti je bil tudi italijanski poslanik ter vodja odposlanstva Fašistične stranke z vsem svojim spremstvom.

Ko se je poleglo silno navdušenje ob pozdravljanju, je propagandni minister začel svoj govor, v katerem je najprej naglasil, da nemški narod rad prenaša vsakršno žrtvo, samo da bo mogel voditi na bojiščih poskrbeti ono novo orožje, ki bo služilo za totalno vojno proti sovražniku. Vsaka zahteva udobnega življenja je brez pomena za onega, ki se bori. Na vse grožnje mednarodnega židovstva odgovarja Nemčija s tem, da se je strnila v tesno skupnost nezlomljive volje. V ta namen so bili že podvzeti prvi ukrepi in sledili bodo še drugi, da bo organizirana totalna vojna. To pot ne gre za to, da bi moral narod poslušati naredben in zakone, ki so enaki za vse, naj pripadajo kateremu koli socialnemu razredu, temveč morajo vsi dati sami iz sebe vse, kar morejo za skupno stvar.

Minister je nato poudaril, da ima Nemčija v borbi proti boljševizmu ob svoji strani vse evropske narode, ki so šli na bojišče za enake cilje, in

Rim, 31. januarja. AS. Načelnik glavnega stana milice, je predložil Duceju sledeče poročilo: »Duce! milica dokončuje danes 20 let obstoja. Ni to število let veliko v primeri z velikimi obdobji zgodovine. Ni jih pa malo, če jih merimo po močnem ritmu dogodkov, ki so sledili in ki so jo vzpodbujali v teh dveh desetletjih. To so bili dogodki, ki so pretresli, preoblikovali, strli in spreminili do temeljev politično socialno zgradbo naše domovine. Ta mlada oborožena sila je nastala iz fašistične revolucije z namenom, da bi varovala ta razvoj in je v prostovoljskem duhu italijanskega naroda črpala svoj naraščajoči zagon in v neizčrpni zvestobi svojih legionarjev zagon brez primere ter nezlomljiv duh, ki je danes orožje za obrambo in napad. Milica je nastala po Vaši volji iz skvadristov, ki se je preoblikovala in razvstila v legijo, ki so poznale najstrožjo disciplino. Milica je ohranila vsa skvadristična izročila, načela, duha in posebnosti. Vse to, Duce, čutim dolžnost, da potrdim pred Vami danes sredi trušča orjaške borbe, ki bo odločila o usodi Italije, Evrope in domovine, kajti v takšnem času praznujemo do dvestoletnico. Svoje delo je milica začela z izvajanjem nalog, ki se jim je reklo zagotoviti notranji red in služiti višjim ciljem države in se je izpopolnjevala po sistematičnem procesu razvoja največ zaradi odločne volje njenih voditeljev in zaradi najvišje predanosti množice. Prvim legionarskim avantgardistom, ki so padli po trgih in cestah za izvedbo revolucionarnega programa, so se kmalu pridružili tudi prvi padli iz libijskih legij. Pri Beluriju, El Regini, El Zueitli, Got el Sasso se je začela slavna zgodovina legionarskega junaštva. Ko je uredila svoje vrste, izpopolnila svoj vojaški ustroj, razširila svoje delovno področje in posebno budno čuvala nad življenjskimi koristmi naroda, je začela milica zbirati v svojih vrstah na podlagi fašističnih naborov mladino novega rodu, jo vojaško vzgajati, jo postavljati ob stran veteranom in potem končno množiti njihove oddelke. Od tega trenutka je Milica postala stvarnost, ki je ni mogoče puščati v nemar in si priborila pravico, da je nastopala in delovala povsod, koder ji je dolžnost velevala nastopiti. Italijansko-abezinska vojna je potrdila vojaško zrelost milice. Črne srajce, vključene v čete, bataljone in divizije, so skupaj z drugimi oboroženimi silami korakale pri zavzevanju imperija. Prelaz v Arihu, Amba Aradan, Vost Amba, Dava Parma in Les Adas so znane etape tega ponosnega in zmagovitga pohoda.

Kmalu nato je španska zemlja videla Črne srajce v trdovratni borbi proti tradicionalnemu sovražniku — boljševizmu. To je bila vojna, ki je odgovarjala ustanovitvenemu duhu milice in katero je milica bila odločno v junaških in krvavih spopadih od Malage pa do Guadalajare pri

Villabao, Samandru, Tortozi, Barceloni in Madridu, dokler niso bile dokončno uničene sile teme in nerada. Vsaki žrtvi odgovarja nov korak naprej po poti duhovnega in gmojnega ojačevanja. Borba utrjuje duha in jekleni mišice naše legionarje in stalno ter nepretrgano prodiranje se vleče od prvih nastopov v Libiji skozi trde boje v Vzhodni Afriki in Španiji, od Himare pa do Dri-na, od Bardije do Tobruka, od Terena do Gandarja, od Srba do Stalina, od Vorošilovke do Čerikove, vse to je nepretrgana veriga bliskovitih in svetlih dogodkov ter junaških strani legionarske zgodovine, ki so jih napisali bataljoni Črnih sraj, skvadristični bataljoni in bataljoni »Mc«, ki so zadnji najbolj izpopolnjeni legionarski oddelki, spočeti iz nepretrganega razvojnega procesa in milicijskega izbora, ki so se na vojnih popriščih utrdili trezno in duhovno in v ognju podali dokaz svoje sile. Na zahodnem bojišču, v Albaniji, na Balkanu, v Rusiji, v Afriki, na neprehodnih gorskih grebenih in skrivenih albanskih zasekah po nepreglednih ruskih ravninah in pesku afriških puščav, povsod se je milica izkazala kot skrajno odločna in skrajno napadalna in je, četudi vojna sroča ni bila nam naklonjena, pokazala vse svoje sile, povrh pa tudi nezlomljivo vero do Vas, Duce, in v boljšo usodo naše domovine. Ob zori 21. leta svojega obstoja je milica ponosna, da se Vam predstavlja razvrščena in razporejena po raznih bojiščih, vključena v napadalne bataljone, v protiletalske baterije in v oddelke s posebnimi nalogami, čudovita odpornost oborožene revolucionarne garde se je pokazala pri vseh bojnih enotah, ki so zmerom znale ohraniti živ in plamteč ogenj čistega prostovoljstva. Ob popolni uporabi vseh, ki so že pod zastavo, si je milica zagotovila nove in sveže sile z uvedbo posebne predlegionske organizacije, ki je nastala po Vašem pritrdilu na predlog tajnika stranke v namenu, da bi zbrala in uvrstila v posebne oddelke mladeniče, ki po dovršenem 17. letu starosti zahtevajo, da jih uvrstimo v naše oddelke. Tako se sproti sveži kri mladine vrača in doteka v zdravo ožilo naše milice.

Danes je že več desetletij najmlajših, ki so se prostovoljno vpisali v to predlegionsko organizacijo in so se obvezali za predvojaško službo in jih vodijo ter poučujejo najboljši častniki, skvadristi in bojovníki, ki jih vzgajajo, jim utrjujejo duha, jih ojačujejo duhovno in telesno in jih usposablajo za to, da bodo mogli v kratkem času dobiti vse značilnosti Mussolinijevih legionarjev.

Drugi ukrepi, manjši po svojem obsegu in pomenu, pa vendar pomembni, so bili storjeni lansko leto zato, da bi se na boljši način izrabilo vse osebe, da bi imela poveljstva pasov in legij, ki so razvrščene po raznih krajih, možnost, da bi

bila kos vsem trenutnim potrebam. V ta namen so bili ustanovljeni domači oddelki in pomnoženi oddelki za takojšnje pomoč in za prvi poseg. Tudi posebni oddelki, tako obmejni, zlasti pa protiletalska milica, so povečali svoj obseg in svojo napadalno sposobnost s tem, da se je izpopolnila njihova bojna oprema in povečalo njih število. V duhu stvarnosti in v popolnem poznanju potreb izjemnih časov je Milica prva nastopala na elekternem življenjskem področju. V šolah za izpopolnjevanje, na večbališčih in v tečajih za častnike in podčastnike, v tečajih za specialiste in predlegionske učitelje se je v 20. letu zbralo več sto častnikov in na tisoče legionarjev, ki so se odločili, da bi si pridobili posebno spretnost in popolnost pri delu, ki je potrebna za doseg velikih vojniških ciljev. Tako so športni nastopi in telovadne prireditve, kakor tudi vojaško urjenje stalno množili vrste mladih Črnih sraj, ki so se stalno vzgajale v vojnem duhu. Pri tem je bil upoštevan pomen vseh duhovnih vrednot in nadaljevalo se je stalno delo za dvig morale častnikov in legionarjev. Novi ukrepi v korist skvadristov in nove dopolnitve predpisov glede napredovanja, ki imajo namen čim bolj uveljaviti postavbo bojovníka, kakor tudi silno skrb za ranjence, za okrevance in za tiste, ki so se vrnili v domovino, stalna bratska vez med legionarjem v prvih bojnih vrstah ter podpiranje njihovih družin, so ustvarili prirčno tovarištvo in značilno nerazrušno legionarsko skupnost.

Na propagandističnem in tiskovnem področju je delo potekalo v skladu s cilji, ki so bili postavljeni. Propaganda je bila posebno posvečena mladini, da bi se seznanila z bistvom milice, so sprijaznila z njenimi cilji in da bi se v njej pojavila želja boriti se v vrstah milice. Tisk je na dolgo in široko obravnaval vse življenje in nastope legionarjev, poleg tega pa se je javnost s temi dejanji seznanjala tudi po radijskih prenosih. Tudi v tujini je milica zasejala seme navdušenja, zvestobe in odločnosti in je znala pridobiti za naše ideje in imperialne naloge naše domovine vse tiste, ki so bili pravi Italijani ter jih znala utrditi v močni duhovni veri. In to seme je bogato obrodilo. Tisoči častnikov in Črnih sraj, ki so bivali v tujini, so trenutno včlenjeni v naše oddelke in mnogi med njimi so prosili za visoko čast, da bi smeli sodelovati v posebnih napadalnih oddelkih. Vojni nastopi in veliki krvni prispevek, kakor tudi junaštvo, ki ga je milica v 20. letu obstoja pokazala, so trdni dokazi, kakor tudi vse številke padlih, ranjenih in odlikovanih. Neštokrat se je bila ta dejanja izpričana in navajana v poročilih poveljnikov velikih enot kr. vojske in visokih vojaških predstojnikov zavezniške vojske, ki stalno poudarjajo vojaško izurjenost, discipliniranost in visokega bojnega duha legionarjev. Trde borbe proti balkanskim partizanom so bataljoni Črnih sraj, bataljoni »Mc« in skvadristični bataljoni vodili z nezlomljivo silo in niso dali nasprotniku nobenega oddiha, temveč so ga poiskali in najbolj utrjenih zavetij tudi takrat, ko so bili vrenski in krajevni pogoji najbolj neugodni in tudi takrat, kadar so bili ti bataljoni številčno in po orožju šibkejši. V Rusiji sta oddelka Črnih sraj, sestavljena iz bataljona »Mc« nedavno podala dokaz svojega junaštva in svoje bojne sposobnosti. Oddelki »Tagliamento«, ki ga sestavljajo bataljoni »Mc«, je s svojimi bojnimi nastopi presegel po junaštvu vse svoje prednike in si je priboril najvišje odlikovanje za vojaško hrabrost. Skupina Črnih sraj, sestavljena iz bataljona »Mc«, ki se je z naglim urnim manevrom polastila vseh glavnih strateških točk na Korziki, je požela splošno občudovanje otočanov za svoj odločen in discipliniran nastop ter za popolno in korektno vedenje legionarjev. V Tuniziji sodelujejo bataljoni Črnih sraj skupaj s topniškimi in strojniškimi oddelki pomorske milice in protiletalske milice v trenutnih vojnih nastopih in stalno izpričujejo visoko vrednost svojih izročil Črnih sraj. Na domačem ozemlju vzdolž vseh obal ter v vseh mestih od kopenskih in morskih meja, v pristaniščih in na železnih in na vseh pomembnejših delovnih in produkcijskih središčih so Črne srajce budni čuvarji in delavci. Bombni napadi italijanskih mest so našli milico pripravljeno na takojšen odgovor in posledica je bila najstrožja kazen, kakršno je moglo nasprotnikovo letalstvo prejeti za svoje delo, razen tega pa so milicijski oddelki takoj nastopili pri reševanem delu. Neštovile prigode silnega poguma, prezira nevarnosti in skrajne odpovedi dokazujejo, Duce, da tudi med najmanjšimi naborniki liktorske mladine, kakor tudi med najstarejšimi veterani živni in še vedno gori junaški duh neprestane budnosti. Ta kratek pregled daljnih in nedavnih dogodkov ter dela fašistične milice nima namena podajati prezgodnjih zaključkov. Hoče biti samo napoved nezlomljive odločnosti za jutri, kajti mi mislimo tako, Duce, kakor želite Vi: »Biti trden in močan, da bi se mogel postaviti po robu vsem morebitnostim in pogledati v oči brez bojazni vsaki možni usodi.« — Načelnik glavnega stana Galbiati.

Proslava jubileja milice v Zagrebu

Zagreb, 1. febr. AS. V Zagrebu so danes slovesno proslavili jubilej 20 letnice milice. V kapeli Italijanskega doma je bila masa zadržana za padle miličnike. Cerkevnega opravila so se udeležili italijanski poslanik Casertano in italijanske oblasti z zastopniki fašistične stranke in narodno-socialistične stranke. Navzoči so bili tudi vojaški odposlanci tujih držav. Odposlanec milice pri italijanski delgaciji je po radiu govoril o jubileju milice. Nato so bile športne vojaške tekme za pokal, ki ga je podaril minister Casertano. Teh tekem se je udeležila tudi skupina miličnikov bataljona »Mc«, ki je v Zagrebu. Odposlanec milice je priredil tovariški zakusko, katere so se udeležili zastopniki italijanskih, hrvaških in nemških oblasti.

Hudi boji ob Doncu in pri Voronežu

Severna skupina branilcev se v Stalingradu še drži - V mesecu januarju je bilo uničenega 522.000 ton sovražnega ladjevja

Hitlerjev glavni stan, 1. februarja. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V Stalingradu je bila južna skupina branilcev pod osebnim vodstvom feldmarsala Paulausa po večmesečni junaški obrambi obvladala. Severna skupina pod vodstvom generala Streckerja se še drži in je zavrnila vse napade sovražnika.

Na ostalih žariščih velike obrambne bitke na vzhodu trajajo borbe z nezmanjšano silovitostjo dalje. Sovražnikov poskusi, da bi presekali naše postojanke na zapadnem Kavkazu, so se izjalovili.

Med Kavkazom in Spodnjim Donom so naše zaščitne sile zadržale ves pritisk sovražnika tako, da se je večina naših čet lahko premakala nemoteno.

Na fronti ob Doncu in jugozapadno od Voroneža so se spet vneli hudi boji, ki trajajo še dalje.

Ob Ladoškem jezeru je sovražnik napadel s šibkejšimi silami kakor v prejšnjih dnevih, toda vsi njegovi napadi so bili zavrnjeni.

Oddelki kopne vojske so v času med 21. in 31. januarjem t. l. na vzhodni fronti uničili ali

(Nadaljevanje na drugi strani).

(Nadaljevanje s 1. strani)

zaplениli, ali pa onesposobili za kretanje 517 oklepnih vozil.

V Afriki so bili močni napadi proti postojankam nemško-italijanske afriške armade v zapadni Tripolitaniji zavrnjeni s hudimi izgubami za sovražnika.

Na tuniskem področju trajajo borbe za pred nekaj dnevi osvojenе postojanke še dalje. Nemški letalci so ponovno bombardirali pristanišče v Boni.

V letalskih bojih in protiletalskem topništvu je bilo v Sredozemlju sestreljenih 15 severoameriških in angleških letal. Pogrešano je eno lastno letalo.

Nemške podmornice so potopile v januarju letos v najtežjih vremenskih okoliščinah, ki so bile včasih podobne orkanom, 63 sovražnih trgovskih ladij s skupno 408.000 tonami. Nadaljnjih 10 ladij je bilo torpediranih, katerih potopitev sicer ni bilo mogoče opazovati, vendar se mora smatrati, da je bila sprčo silnih viharjev neizogibna.

Letalstvo je potopilo v istem razdobju iz sovražnih konvojov skupno 18 trgovskih ladij z vsega 114.000 tonami, ter dva rušilca. Razen tega je bilo poškodovanih še 37 trgov-

skih ladij z 209.000 tonami, dva rušilca ter še dve drugi podmorski enoti. V najtežjih vremenskih okoliščinah je bilo potemtakem v mesecu januarju uničenega najmanj 522.000 ton sovražnega trgovskega ladjstva.

Berlin, 1. februarja. AS. Po poročilih iz vojaškega vira se je izvedlo, da je položaj v Stalingradu od ure do ure bolj dramatičen. Pod neposrednim poveljstvom maršala Paulusa nadaljuje junaški branilec srdit odpor in s tem silijo sovražniki, da mora pošiljati v borbo velike odredke in velika napadalna sredstva. Nemški vojak se branijo, ločeni v dve skupini in sicer z neomajno žilavostjo in z zaničevanjem smrti. Neshetni sovražni tanki prodirajo z vseh strani čez razvaline mesta. Topništvo je več ur razbijalo postojanke, kjer so zbrani branilec. Sovražnik stalno napada v strnjenih vrstah, ki morajo nadomestiti prejšnje vrste, ki so jih pokosile krogle nemških strojníc. Sebe, ko je v južnem delu mesta skupina nemških vojakov oddala zadnji strel, potem ko je porabila vse strelivo, se je sovražnik posrečilo polastiti se gotovega števila nemških vojakov. Kakor je objavilo večeršnje nemško vojno poročilo, se je ostanek te skupine moral stisniti še na ožji prostor, od vseh strani pa ga obdaja sovražnik.

Zvezni tajnik izroča pozdrav črnih sraje legionarjem bojevnikom

Ob priliki 20 letnice ustanovitve milice je davi 1. februarja Zvezni tajnik odšel v spremstvu Zveznega podtajnika Capursa, dveh ravnateljev in zaupnika Zenskega fašista v vojašnice obmejne milice, kjer je izročil pozdrav črnih sraje junaškim legionarjem bojevnikom. V zahvalo je odgovoril konzul de Padova, ki je potrdil jekleno voljo legionarjev do zmage.

Zaupnica Zenskega fašista, tovarišica Ida de Vecchi je nato položila šopek cvetja v spomin junaškim padlim legionarjem.

Nato je konzul de Padova sporočil in prebral zbranim legionarjem novice o odlikovanju, na kar je Zvezni tajnik pritril na prsa dveh junaških legionarjev obmejne milice zaslužne vojne križce, in sicer Soruzziju Remu in Braechiju Carlu, ki sta jih oba zaslužila v bitki na zahodu.

Zvezni tajnik, ki so ga ves čas spremljali Zvezni podtajnik, dva ravnatelja in zaupnika Zenskega fašista, je nato odšel v uršulinsko cerkev na Kongresnem trgu, kjer je bilo opravljeno slovesno cerkveno opravilo za legionarje.

Pri tej cerkveni slovesnosti, pri kateri je imel častno službo oddelek obmejne milice v orožju, je zastopal Ekse. Visokega komisarja vi-

ceprefekt David, Ekse. generala Gambaro je zastopal general Perni, dalje so bili navzoči župan in podžupan, kvestor, konzul de Padova in še druga predstavništva častnikov in vojakov vseh vrst orožja Armadnega zbora in fašistov v uniformah.

Zvezni tajnik na obisku v pokrajini

Tiskovni urad Zveze bojevnih fašistov sporoča:

Zvezni tajnik je v nedeljo odšel v spremstvu političnega tajnika za organizacijo bojev, nških fašistov v Videm Dobrepolje. Tam je izročil pozdrav črnih sraje iz Ljubljane bojevnim enotam in je vodil razdelitev zavojev fašistične Befane tamkajšnji mladini.

Na postaji ga je sprejel konzul Rocca, poveljnik posadke in krajevni tajnik Stranke. Nato je Zvezni tajnik odšel in pregledal utrdbe in stražnice, kjer je izročil tovariške pozdrave Stranke in zribojše za vojake.

Ob navzočnosti krajevnih oblasti je nato razdelil Zvezni tajnik otrokom iz Vidma in Dobrepolja zavoje fašistične Befane, ki je obdarila otroke z oblačilnimi predmeti in živilji.

Potem ko je obiskal tajništvo pomožnega središča Stranke, se je poslovil od krajevnih oblasti in nadaljeval pot v Ribnico, kamor sta ga spremljala senjor Biagioni, ki je zastopal poveljnika oddelka črnih sraje »21. aprila«.

V Ribnici je sprejel gosta konzul Siliato. Tu je Zvezni tajnik tudi razdeljeval zavoje s približki, ki jih je Stranka darovala tamkaj nastanjenim vojakom.

Vaje fašističnih oddelkov v Ljubljani

Tiskovni urad Zveze bojevnih fašistov sporoča:

Na dan 31. januarja so oddelki ljubljanskih fašistov odšli na strelišče, kjer so se vadili v streljanju in v metanju ročnih bomb. Navzoč je bil tudi Zvezni podtajnik Capurso.

Nova ura zatemnitve

Od ponedeljka 1. februarja 1943-XXI do nadaljnjega ukrepa je čas zatemnitve od pol sedmih zvečer do pol sedmih zjutraj.

Obdačba občasnih dohodkov iz službenega razmerja

Člen 1. Drugi odstavek člena 91. zakona biva-krajne Jugoslavije z dne 8. februarja 1938 o neposrednih davkih s poznejšimi spremembami se razveljavlja in se nadomešča takole:

»Pogodbeni dohodki, ki se pojavljajo kdaj pa kdaj (trinajsta plača, nagrade itd.), so davni predmet zase, ločeno od ponavljajočih se dohodkov, dosevajajočih isti mesec, v katerem se pojavljajo ti dohodki in se odbavljajo po členu 95. zakona o neposrednih davkih.«

Člen 2. Drugi stavek točke 3. člena 91. pravilnika ministrstva za finance, davčnega oddelka, št. 107.000 z dne 29. avgusta 1928 k zakonu o neposrednih davkih, s poznejšimi spremembami, se razveljavlja in se nadomešča takole:

»Pogodbeni dohodki uslužbenec, pojavljajoči se kdaj pa kdaj (trinajsta plača, nagrade itd.), so občasni dohodki, zavezani uslužbenskemu davku. Ti dohodki se odbavčujejo posebej po členu 95.«

Gene žitu letine 1942-XX za oddajo Prevodu

Člen 1. Za oddajo žita letine 1942-XX Prehranjevalnemu zavodu za Ljubljansko pokrajino se določajo te cene franko zbirališča, katere določi ta zvod:

Člen 2. Te cene veljajo za zdravo, tržno in suho blago s hektolitrsko težo:

Člen 3. Koruza ne sme imeti več ko 16% vlage (temeljna vlaga).

Za drugačeno vsebino vlage veljajo naslednji pribitki oziroma odbitki:

pri 12% vlage 4.100 kg pribitka, 13% 3.100 kg pribitka, 14% 2.150 kg pribitka, 15% 1.150 kg pribitka za vsake 100 kg teže, 16% vlage je temeljna vlaga, 17% 1.150 kg odbitka, 18% 2.150 kg odbitka, 19% 3.200 kg odbitka, 20% 4.250 kg odbitka, 21% 5.250 kg odbitka, 22% 6.300 kg odbitka, 23% 7.300 kg odbitka, 24% 8.300 kg odbitka, 25% 9.350 kg odbitka, 26% 10.350 kg odbitka, 27% 11.370 kg odbitka, 28% 12.390 kg odbitka, 29% 13.410 kg odbitka, 30% 14.430 kg odbitka za vsake 100 kg.

Člen 4. Za primese je dovoljen naslednji odstotek:

pri pšenici ali rži 1%, pri ječmenu ali ovsu 2 odstotka.

Za večjo množino primesi, nego je zgoraj navedena, se zniža cena za toliko odstotkov, kolikor odstotkov primesi se ugotovi nad dovoljenim odstotkom.

Člen 5. Za soržico (mešanico pšenice in rži) se določi cena glede na razmerje pšenice in rži v mešanici.

Člen 6. Pri priznanem semenskem žitu se cene iz člena 1. zvišajo za 30%.

Zaplemba imovine Slavka Gabrenje

Zaplenja se vsa premoženja in nepremična imovina, brez izjeme, lastnina upornika Gabrenje Slavka, Ivana in Justine Paszez, roj. v Celju dne 25. junija 1915, bivajočega prej v Ljubljani, Sušteršičeva 3, s trgovinsko pisarno »Interpromet«, Ulica 3. maja 10, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Pozivajo se po členu 7 in v izogib kazenskih odredb po členu 8, naredbi z dne 6. novembra 1942-XXI št. 201 vsi morebitni imetniki premoženja po katerem koli naslovu in dolžniki Gabrenje Slavka, naj prijavijo v 30 dneh od dne objave te odločbe Zavodu za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini, Napoleonov trg 7, II. nadstropje, ki jih imajo in dolgove, katere imajo, s prepo-vvedjo vrtni komur koli drugemu stvari ali dolgova-zni znesek tudi le deloma plačati.

Zaplemba imovine dr. Zupančiča Antona

Zaplenja se vsa premoženja in nepremična imovina brez izjeme, lastnina upornika odv. dr. Zupančiča Antona, Antona in Ivane Modic, roj. na lgu dne 20. decembra 1903 in bivajočemu v Ljubljani, Cigaletova ulica 3, v prid Zavoda za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini.

Pozivajo se po členu 7 in v izogib kazenskih odredb po členu 8, naredbi z dne 6. novembra 1942-XXI št. 201 vsi morebitni imetniki premoženja po katerem koli naslovu in dolžniki odv. dr. Zupančiča Antona, naj prijavijo v 30 dneh od objave te odločbe Zavodu za upravljanje, likvidacijo in dodeljevanje imovine, zaplenjene upornikom v Ljubljanski pokrajini, Napoleonov trg 7-II, ki jih imajo in dolgove, katere imajo, s prepo-vvedjo vrtni komur koli drugemu stvari ali dolgova-zni znesek tudi le deloma plačati.

Osebnе izkaznice

Ljubljansko mestno poglavarstvo obvešča prebivalstvo, da je Visoki komisariat izdal novo to-mačenje o izdaji duplikatov osebnih izkaznic, nam-reč, da v primeru spremembe stanovanja prebivalci Ljubljane ne potrebujejo nove izkaznice. Obenem mestno poglavarstvo sporoča, da zaenkrat nove osebnе izkaznice daje le onim, ki jih po uredbi morajo imeti, sicer pa le v primeru z dokazi ute-meljene nujne potrebe.

Delitev krušne moke v februarju

Prehranjevalni zavod Visokega komisariata sporoča: da znaša dnevna količina krušne moke v mesecu februarju 130 gr, čeprav je na nakaznicah natisnjeno 125 gramov.

Sijajne japonske zmage ob Salomonskih otokih

Dve sovražni bojni ladji in tri križarke potopljene — Do sedaj je bilo v teh vodah potopljenih deset sovražnih bojnih ladij, 8 letalonosilk, 40 križark in 36 rušilcev

Tokio, 1. febr. AS. Pristojni krogi podčrta-vajo, da so edine japonske mornarice in ja-ponsko pomorsko letalstvo do sedaj potopile in poškodovale v vodah okoli Salomonskih otokov — vtevi tudi bitko pri otoku Renell — deset sovražnih bojnih ladij, osem letalonosilk, 40 križark in 36 rušilcev. Potopljenih in poškodovanih je bilo še več drugih manjših vojnih ladij in mnogo prevoznih parnikov. V istem področju je bilo sestreljenih 910 sovražnih letal.

Navajamo podrobne podatke o sovražnih iz-gubah: potopljenih je bilo šest bojnih ladij, štiri letalonosilke, 34 križark, 21 rušilcev, poškodova-nih pa tako, da jih ni mogoče popraviti ena bojna ladja, dve letalonosilki, pet križark, sedem rušilcev. Močno je bilo poškodovanih trije bojnih ladij, dve letalonosilki, križarka, osem rušilcev.

Med istimi bitkami je japonska mornarica iz-gubila eno bojno ladjo in 4 drugih vojnih in trgov-skih ladij. 224 japonskih letal se je vrglo na so-vražne cilje in ta se niso vrnila. 31. japonskih let-al je bilo poškodovanih.

Tokio, 1. febr. AS. Izvedelo se je, da se je v Koralskem morju razvila srdita bitka med ja-ponskimi letalskimi silami in letalskimi in pomor-skimi silami sovražnika. Po poročilih, ki so do sedaj prispela, sta bili potopljeni dve sovražni bojni ladji in tri sovražne križarke. Neka druga

Izjava japonskega mornariškega ministra

Tokio, 1. febr. AS. O letalski pomorski bitki, ki se je razvila pri otoku Renell, je minister za mornarico Šimada izjavil, da so edine japonske mornarice dne 29. januarja potopile eno bojno ladjo in eno križarko. Japonsko letalstvo je so-vražniku prizadejalo še druge občutne izgube. Japonsko letalstvo je napadalo s močnimi si-lami. Sovražno protiletalsko topništvo je za-delo letalo poveljnika japonske letalske skupine. To letalo je pravkar odrglo torpedo na neko bojno ladjo. Letalec se je nato z letalom vrgel na to bojno ladjo in se je razbil tik pred povelj-niškim mostom te bojne ladje. Trenutek nato je na bojno ladjo priletel odvrženi torpedo in bojna ladja se je v nekaj minutah potopila.

Admiral Šimada je izjavil, da je zaradi te bitke sovražna ofenziva propadla. Minister je poudaril, da so japonske izgube nepomembne.

Angleška podmornica potopljena

Lisbona, 1. febr. AS. Angleška admirali-ta je objavila, da je bila potopljena angleška pod-mornica »P222«. Podmornica je imela 1475 ton ter je imela na krovu top 102 mm. Poleg tega je imela dva protiletalska topa in osem cevi za spu-šanje torpedov.

Velik požar v Ameriki

Buenos Aires, 1. febr. AS. V Sattieu v Zdru-ženih državah je izbruhnil ponoči požar v nekem sanatoriju. 30 oseb je mrtvih.

Huda letalska nesreča v USA

Buenos Aires, 1. febr. AS. Pri Ukiahu v Ka-liforniji je tresčilo ob gore veliko prevozno le-talo. Na letalu je bilo 19 potnikov in sicer med njimi ameriški višji častniki in poveljniki sever-noameriškega podmorniškega brodograja na Tihem morju admiral Robert English. Letalo so iskali že 10 dni. Prišlo je iz Pearl Harbourja in bi mo-ralo pristati v San Franciscu.

Opozicija proti generalu Smutsu narašča

Lorenzo Marques, 1. febr. AS. Iz Johannes-burga poročajo, da število opozicionalcev proti generalu Smutsu stalno narašča. V zadnjih dneh je bilo izvršenih več sabotažnih dejanj proti an-gleškim napravam v deželi. Telefonske zveze med glavnimi središči so bile prekinjene in elek-tricni vodovi med različnimi elektrarnami po-gnani z dinamitom v zrak.

Razstava nemške arhitekture v Turčiji

Ankara, 1. febr. AS. Razstavo novejših nem-ske arhitekture so odprli v navzočnosti turške-ga ministra za gradbo. Navzoči so še bili: nem-ski veleposlanik, italijanski veleposlanik in še mnogo drugih uglednih osebnosti. Turški mini-ster in nemški veleposlanik sta imela govore, v katerih sta podčrta konstruktivno voljo obeh prijateljskih držav.

Iz vzrokov vojne nastaja orožje miru

POT POLITICNE MOČI PETROLEJA

Washingtonu seveda to ni bilo po volji in je iskal drugega kan-didata za predsedniško mesto. Pa tudi Angleži so ga iskali in ga našli — pred Amerikanci. V mesecu februarju leta 1913 so trajali v Mexico City 13 dni poulični boji. Madero so ujeli in ustrelili. Huerta je postal predsednik. Anglija je sicer imela z Japonsko skle-pnjeno zvezo od leta 1902 dalje in se je seveda morala veseliti Ma-derove pogodbe, toda petrolej je bil važnejši...

»Krvavih 13 dni« je vzbudilo toliko sovraštva, da se Mexico ni mogel več pomiriti. Vstaja je sprožila novo vstajo in pri vsaki sta obtoževala Washington in London drug drugega, da sta kriva te vstaje. Napetost je postala tako neznosna, da je poslala angleška vlada v Ameriko posebnega odposlanca Sira Williama Tyrrela, a njegovi razgovori s senatorjem Bryanom so se končali z žalivkami in grožnjami. V Mexico pa je trajal boj dalje. Washington in Lon-don nista nehala vsak od svoje strani podpirati kandidate z vsemi sredstvi. Dokler je bil na oblasti Huerta, je bil naklonjen Angležem. To je Amerikance dovedlo do tega, da se bodo morali poslužiti manj miroljubnih sredstev, kakor se je izrazil Wilson. In so se jih res. Mexico se ni pomirila, ker tega niso hoteli petrolejski gospodarji. Wilson je odklonil priznanje Huertove vlade, izbral ugodno priliko za povod in poslal meseca aprila leta 1914 mornarico v Veracruz, iz-kreal čete in zasedel središče petrolejskih polj.

Ce bi tedaj ne posredovale Argentinja, Brazilija in Chile na konferenci v Niagara Falls, bi bila danes mexiška petrolejska polja v ameriških rokah. Uspeh teh pogajanj je bil »samozodstop Huerta. Čeprav je Carranza vkorakal v prestolnico šele v poletju leta 1915,

16 mesto še dolgo ni bilo pomirjeno in so se še vedno pojavljale vstaje. Dohoney je tedaj javno in s ponosom izjavil, da je dal Carranza 785 tisoč dolarjev. Vsa moč Združenih držav je bila zdaj za »njihovim« predsednikom.

Toda tako za Amerikance kakor za Dohoneya se je Carranza kmalu izkazal. Čim je prišel s pomočjo Amerikancev do oblasti, je pričel igrati podobno vlogo kakor Madero: obrnil se je proti tistim, ki so mu pomagali do oblasti. Carranza je izkoristil svetovno vojno in uveljavil s 1. majem leta 1917 uredbo, katere 27. člen objavila, da so vsi zakladi zemlje last naroda. Toda, trajalo je še 27 let, pre-den je ta uredba dejansko obveljala in zaradi nje je preteklo še mnogo krvi. Carranza se je s to uredbo takoj onemogočil. Z njo je podpisal svojo smrtno obsodbo. Dne 2. aprila 1918 je ameriška vlada odločno protestirala in ameriška petrolejska podjetja so se trudila na vso moč, da strmoglavijo Carranza. Medtem pa je kupil Deterding Mexican Eagle in to je bilo edino veliko podjetje, ki so ga smatrali za mehiško in ki se je poslej imenovalo »El Aguila S. A. c. Ameri-kanci so bili takorekoč izrinjeni iz Mexika. Postali so »inozemci«, ki nimajo pravice do lastnine zemeljskih zakladov. Deterdingova Me-xican Eagle pa je po pravilih člena 27 uspela.

Tako je prišlo ob predsedniških volitvah leta 1920 zopet do male vstaje. Carranza je bil zahrbtno umorjen in general Obregon je prevzel vodstvo države. Leto dni pozneje je bila Mexico druga v vrsti svetovnih producentov in je dosegla največjo produkcijo: 193 mili-jonov sodov proti 12 milijonom iz leta 1911 in 10.000 sodov iz leta 1901. Obregon je plačal ceno svojega predsedstva. Tudi formalno se s sporazumom Warren-Payne meseca septembra 1923 proglasili člen 27 za neobveznega za vse tiste, ki so iskali petrolej že pred objavo tega člena.

Boj med ameriški in angleškimi petrolejskimi interesi se je spet končal neodločeno.

Ze dolgo namreč ni bil boj za petrolej samo boj med gospodarji in producenti petroleja. Za tem bojem so stale vlade, te boje so vo-dile vlade, jih podpirale, netile in razpihivale. Neodločen izid boja v Mexico je le še povečal napetost med Ameriko in Anglijo. Tako različne politične osebnosti, kakor so Henry de Jouvenel, Ludendorff, MacDonald in Vorošilov so s prestrašeno odkritostjo govorili o nevar-nosti angleško-ameriškega »odprtega konflikta«. Po svetovni vojni je grozila nova vojna — svetovna petrolejska vojna. Malih petrolej-skih vojn pa je bilo po svetovni vojni na pretek tako v Evropi, ka-kor v Aziji in še posebno v Ameriki.

Petrolej so našli tudi v Costarici, deželi, ki leži med Panamo in Nicaraguom med Karibskim morjem in Tihim oceanom. Costarico je »odkril« ameriška sadna družba »United Fruit« in je seveda imela vlado, ki je bila naklonjena Ameriki. Zato predsednik države ni imel nikakega razumevanja za angleško petrolejsko politiko in so ga nekega dne spodili. V času najhujših bojev v Mexico je bil pred-sednik vlade v Costarici Tinoco.

Ta je prišel na površje s pomočjo orožja, ki ga je dobavljala Vickers-Armstrong. Njegovo prvo javno delo je bil podpis pogodbe, ki izroča vsa petrolejska polja družbi Sira Henryja Deterdinga — British Controlled Oilfields. Ticeonova vlada je bila po tem aktu v Londonu takoj priznana z vsemi formalnostmi.

Washington je bil razsrjen že zaradi angleškega nasprotstva v Mexico. Zdaj pa je izgubil vse potrpljenje. Poiskali so drugega »pa-triot«, mu »posodili« strojne in strelivo, denar in organizatorja Mr. Rexa Hornbyja, »strokovnjaka« družbe Standard Oil. Predsednik Tinoco je bil leta 1919 pregnan, angleške koncesije pa razveljavljene.

Ko je angleški poslanik napravil proti temu prizivu, so se mu smejali v obraz. Zagrozil je z vojnimi ladjami in v resnici se je kmalu usidrala vojna ladja »Lambrian« v Puerto Limon in z raz-postavljenimi topovi hotela podpreti svoje grožnje. Istočasno pa je bila Panama prepričana o tem, da stori patriotsko dejanje, če stopi v vojno s svojo sosedno republiko.

Strahovit partizanski poraz pri št. Vidu pri Stični

19 ur trajajoča bitka, v kateri so partizani imeli okoli 100 mrtvih in nad 100 ranjenih

Napetolična partizanska ofenziva, ki jo vodi vrhovni poveljnik Matija in od katere si glavni tajnik komunistične stranke E. Kardelj toliko obeta, je že parkrat doživela polom. S Polico ki so jo partizan, vojskovodje hoteli z naskokom vzeti, so se morali vrniti s krvavimi buticami. Le s težavo je vrhovni komandant zbral svoje ovčice oziroma ovne in zapovedal umik na vsej fronti. Spotoma je navdihnjeno od Muzkušal ujeti primeren napad za najnovejšo partizansko koračnico: »O Polica, kraj nesrečnega imena...«, pa se mu nič kaj ni hotelo posrečiti. Škoda! Ta koračnica bi bila kar čedna in udarna, udarna!

V partizanski vojski, ki se je vračala mimo vasi Leskovec, Metnaj in Dobrave nad Stično, je bil tudi svetovno znani pedagog in kulturnosec — učitelj Ambrožič v častnem spremstvu Ljuba Podlogarja, o katerem smo že svoj čas poročali, da mu »kar srce igra, če koga prav počasi z nožem reže«. Frkolin, ves naplajen z roparsko romantiko, je bil oborožen kot kak turški harambaša: za pasom je imel kar celo zbirko nožev, pripravljenih za rezanje človeških teles... Graditelj novega socialnega reda so se mimogrede oglašali tudi pri nekem mlinarju in rešili njegov socialni položaj tako, da so mu ukradli — pardon, rekvirirali — dva konja. Potem pa so o pravem času zavohali, da se bliža nevarnost in sredi noči so jo iz vasi Metnaj, Dobrave itd. popihali dalje. Dali so slovo obmejnemu gričevju, kjer so doživeli že toliko bridkih razočaranj, ter jo mahali mimo vasi Vrh v dolino. Pri vasi Vrhpolje so prekoračili železniško progo in jo ubrali v smer proti Žužemberku. Zasedli so neoborožene vasice Rdeči Kal, Hrasov dol, Trnovica, Zagorica, Bič in nemara še katero, ter imeli v načrtu zavzetje Šumberka (ne Žužemberka, kjer so še pred kratkim doživeli po-

lom), da bi tudi to vas osrečili s svojo republiko-enodnevnicjo.

Vse je bilo tako lepo pripravljeno za novo »slavno« zmagoto, pa so ti preklicani »belogardisti« vtaknili svoje prste vmes — in partizanska »ofenziva« je doživela nov poraz, tako hud poraz, da jo bo še nekaj tednov glava bolela.

Vasice Pristavica, Bič in Zagorica ležijo ne daleč druga od druge. Bilo je v četrtek, 21. januarja. V Biču so partizani imeli baš pripravljeno kosilo, ko je kot strela z jasnega neba padla med nje vest, da se bliža cela armada »belogardistov«. Nastala je splošna zmešnjava. Kakor brez glave so partizanski bojovniki begali sem in tja. Da jim niti kosila ne privoščijo, ti »prekleti belogardisti! Oh, kako bi se prilegla tečna juha in meso naropanih volov! A če ni mogoče, pač ni... Golo življenje je vsekakor več vredno kot juha, so si mislili in začeli bežati v hosto, v kolikor so jim puške in strojnice naših fantov to dovolile. Tudi iz cerkvenega stolpa, kjer so se zabarikadirali, so jo morali pobrisati.

A kje je ostala »belogardistična armada«? Samo 60 fantov se je približalo — in že je bila njihova drznost kronana z uspehom. Enega partizana so ujeli takoj, več pa so jih prisilili k molku. Toda to je bil komaj uvod v veliko bitko, ki se je nato razvila s peklensko silovitostjo.

Pobegli partizani so o prihodu sovražnika obvestili glavno svoje vojske. »Zdaj ali nikoli!« si je mislil vrhovni poveljnik Matija (pa ne Gubec, prosim!), in si že v rožnatih barvah slikal, kako ga bo zavoljo nove zmage tovariš Kardelj laskavo pohvalil pričo vesoljnega partizanstva ter ga nemara celo povabil v admirala. Admirala na suhem, kakopak! Pa ni bilo kruha iz te moke... Ubogi Matija!

Kar se partizanov na Dolenjskem leze in gre, se je zbralo in navadilo na peščico fantov in vojakov v vasi Pristavica in Bič.

Partizani so obe imenovani vasi Bič in Pristavico obkolili od vseh strani ter začeli nanju sipati svinec in žveplo. A tudi branilci jim niso ostali dolžni odgovora. Njihove krogle in bombe so nosile med partizane zmedo, strah in pogin.

Bitka je trajala od 11 dopoldne do mraka z nezmanjšano silovitostjo. Proti večeru so se branilci umaknili iz vasi Bič, ki leži globoko v kotlini, ter se pridružili bojovnikom na Pristavici. Vso noč so si partizani prizadevali, ne ozirajoč se na svoje krvave izgube, da bi branilce stisnili v klešče in jih prisilili k vdaji.

»Desno krilo! Levo krilo! Brigada Matije Gubca, napred! Hurá! Juriš!« je izmenoma kot

obseden kričal partizanski komandant in od časa do časa tuleč pristavil: »Prokleti psi belogardisti, vdajte se!«

»Psi belogardisti« pa se niso hoteli vdati, marveč so še srditeje »zalajali« v partizanske razbojnice in tako vztrajali do jutra. Tedaj je komandant Matija spredel, da so bile vse žrtve zaman. Misel na slavno zmago se je razblinila kot milnat mureček... Okoli 6 zjutraj je ves poparjen izdal povelje: »Umik Sela Šumberk!« Zdesetkana partizanska vojska si tega ni pustila dvakrat reči. Pobrala je šila in kopita — mrtvece in ranjence — ter užaljena pokazala trmoglavim branilcem, ki ji niso privoščili ne kosila in ne priloznosti, da bi slavili novo zmago, podplate in hrbet. Odrinili so v smer proti Dobrušici — novim pustolovčinam nasproti...

V tej bitki so sodelovale vse partizanske brigade: Tomšičeva, Cankarjeva in Gubčeva. Izgube na partizanski strani so hude, nenadomestljive: po njihovih lastnih izjavah so imeli okoli 100 mrtvih in nad 100 ranjenih, 7 partizanov pa je bilo ujetih. Izgube na strani branilcev so v primeri s strahotnimi partizanskimi izgubami neznatne: imeli so 3 mrtve in 2 ranjena, izmed katerih pa je eden pozneje podlegel poškodbam.

Vsa okolica z obdobjem govori o pogumu branilcev, ki so en dan in eno noč brez hrane, brez spanja in brez počitka odbijali besne partizanske napade in jih nazadnje celo prisilili k umiku.

Iz gospodarstva

Hrvatsko gospodarsko odposlanstvo v Švici. Hrvatska država je ustanovila svojo stalno gospodarsko misijo za Švico s sedežem v Curihu. Za vodjo je bil imenovan izredni poslanik v zunanjem ministrstvu Josip Milkovič.

Svetovno vinsko letino l. 1942 ceni mednarodni kmetijski zavod v Rimu na 175 milij. hl, od tega v Evropi na 140 milij. hl. V teh podatkih je vsebovana tudi francoska letina s 50 milij. hl, dočim se je iz kasnejših statističnih podatkov ugotovilo, da je znašala lani samo 35 milij. hl. Zaradi tega je treba celotno številko znižati na 160 oz. 125 milijonov hektolitrov.

Banque de Paris et des Pays-Bas, ki je ena največjih poslovnih bank, zvišuje glavnico od 450 na 675 milij. francoskih frankov.

Takse za uvoz in izvoz tekstilij v Srbiji. Srbska centrala za tekstilije je odredila, da se morajo prošnje za uvoz in izvoz tekstilij opremiti z 1% takso po vrednosti.

Danski kapitalni trg. Te dni je Danska odredila razpis dveh notranjih posojil. Prvo posojilo je znašalo 120 milijonov kron po 2,5% in na 5 let, bilo je v celoti vpisano drugo posojilo, ki pa znaša 60 milijonov kron, je po 4% in na 20 let. Tudi za tega računajo, da bo v najkrajšem času v celoti vpisan.

Cilji komunizma

Privlačnost komunizma ni v njegovem nauku, temveč v njegovih ciljih. Še nihče ni postal pristaša komunizma zaradi tega, ker ga je prepričala notranja vsebina komunizma. V glavnem mu sledijo ljudje zaradi tega, ker jim zna tako lepo pričarati pred oči lepoto ciljev, ki si jih je zastavil. Nič zato, če ti cilji niso dosegljivi. Človek je pač tak: če si želi kaj lepega, se da premotiti in hitro verjame, da se mu bo to želja uresničila. Potem pride bridka prevara. Tudi komunizem ve, da so cilji, ki z njimi vabi ljudi k sebi, le utopija, sanje, nedosegljive želje. Ve pa tudi, da je človeška slabost velika, velika tudi lahkovernost, ki si v zraku zida zlate gradove. Navedimo nekaj takih obljub, ki z njimi komunizem slepi ljudi.

Vsi bodo enaki! Ta obljuba je zlasti zapeljiva za revnejše sloje. Je zelo preprosta in tudi zelo privlačna. Kako tudi ne bi bila! Brez kakkega posebnega truda bi reveži kar čez noč postali enako bogati kakor imoviti meščani! A vendar bo pameten človek takoj spredel sleparstvo te obljube. Če bi vse bogastvo enako razdelili med vse ljudi, bi gotovo imel vsakdo neko pravično mero bogastva. Toda to bi trajalo le nekaj dni, kajti bogastvo je treba dalje ohraniti s trudom in delom in zlasti — z razumom. In tako bi se zgodilo, da bi že čez kratko časa imeli spet reveže in bogatine, kajti nekateri bi se bolj obogatili od drugih, ali zaradi večje vneme pri delu, ali zaradi večje razumnosti, ali pa, kar je tudi zelo zelo pogosto, zaradi večje brezobzirnosti. In tako bi spet zdrknili nazaj v prejšnje stanje. Nič ne pomaga tolažba, da v komunistični družbi ne bo več privatne lastnine. To je končno vseeno! Privatno lastnino v komunistični družbi nadomeščajo razne funkcije, ki so bolj ali manj donosne. In spet ni enakosti, spet bodo nekateri reveži, drugi bogatini, čeprav na drugačen način. Vsi pa ne bodo mogli imeti najvišjih funkcij, kakor se tako neumno tolažijo komunisti, češ, ko bo komunizem, bodo vsi komisarji!

Ko bo zavladal komunizem, bo treba manj delati! Tudi to je zelo preprosta in zelo vabljiva obljuba, a zato toliko bolj goljufiva in nespametna. Kjer je manj dela, tam je tudi manj sadov dela, in kjer je manj sadov dela, tam je tudi manj imetja in bogastva. Naši komunisti so na doželi kmetom obljubljali, da bo v komunistični državi kmet delal le osem ali šest ur na dan. Kmetje pa so se jim smejali in so rekli: »So že ta pravila!«

V komunistični državi bomo imeli dostop do vseh užikov! Tudi to je obljuba, ki je zelo vabljiva, tako za gospoda, kakor za reveža. Toda, če bo dela manj, bo tudi manj užikov. Če bodo dobrine v večji meri porazdeljene le med višje komunistične funkcionarje, bodo uživali sopot samo nekateri, drugi pa stradalali ter ne bodo imeli dostopa do užikov.

V komunistični družbi bo uveljavljena svobodna ljubezen! To je obljuba, ki zlasti mami mlajše ljudi. Nočemo tukaj poudarjati, da je ta obljuba v velikem nasprotju z naravnimi zahtevami, kajti sodobni materialist se kaj malo zmeni za naravnost in sploh za krščanstvo. Žalostne izkušnje pa dovolj kažejo tudi iz Sovjetske Rusije, da svobodna ljubezen vodi do absurda in družbo v korenini uničuje, torej tisto družbo, ki je komunizmu vse, medtem ko mu posameznik ni nič.

Sprostitev na gonovi! S tem slepilo vabi komunizem v svoje vrste razne kriminalne tipe, ki bi radi dali duška svojim nizkotnim nagonom. Toda tem nagonom lahko zadostimo samo v prvi dobi revolucije, ko je na dnevnem redu klanja nasprotnikov. Ko pa je komunistična diktatura uveljavljena, postanejo ti kriminalni tipi tudi komunizmu odveč in celo nevarni, zato jih bo družba likvidirala.

To so nekatere obljube, ali bolje cilji, ki z njimi komunizem lovi v svoje vrste množice. Vidimo pa, da se te obljube nanašajo, razen morda one o enakosti, na vse sloje, tako na revne, kot na bogate. Zato nič čudnega, če se dajo po njih premamiti tudi ostali sloji, inteligenčni in taki, ki so imoviti. Šele celo več: ljudje, ki po svojem položaju lahko zadoščajo hlepenju po užitkih, si navadno žele še več uživanja in se dajo zato lažje premamiti, medtem ko je skromni delavec velikokrat zadovoljen, če ima najbolj potrebno za življenje. Odtod je tudi razumljivo, zakaj si je pri nas »osvobodilna fronta« pridobila največ pristašev prav iz vrst inteligence ter imovitejših meščanskih slojev.

Končni razlog, zakaj se dajo ljudje premamiti od teh komunističnih obljub, je materialistična miselnost, ki ji je ljudstvo v veliki meri podleglo. Šele takrat te slepilne obljube ne bodo naletele na odziv, ko bodo ljudje krščansko naravstveno prerojeni.

Kapitalni trg v Franciji. Dne 18. januarja letos razpisano 14 milijardno posojilo francoske amortizacijske blagajne za državne dolgove je bilo podpisano v celoti. Obrestna mera znaša 3,5 odstotkov. Donos posojila bo služil za konverzijo starih dolgov.

Zaključek damsko-frizerskega vajeniškega tečaja

Odsek za obrtništvo Združenja industrijev in obrtnikov Ljubljanske pokrajine je priredil s podporo Visokega komisariata v svoji šoli v Selenburgovi ulici trimesečni tečaj za vajeke frizerske stroke, ki je bil zaključen v nedeljo, dne 17. januarja t. l. z nagradnim priznanjem. Tečaj je obiskovalo 22 vajenk. Pouk se je vršil ob nedeljah od 8.30 do 12.30. Poučevali sta dve mojstri ter dva mojstra in sicer sledeč predmete: vodno in železno

ondulacijo, manikuro ter lasničarstvo. Uspehi so bili izredno lepi. Razdeljene so bile nagrade in sicer dve prvi, dve drugi in dve tretji nagradi.

Tečaj je zaključil ob navzočnosti zastopnika odseka za obrtništvo načelnik brivsko-frizerske skupine g. Aleksander Gjurd z lepim nagovorom. Izrekel je zahvalo Visokemu komisariatu za podporo in strokovnim učiteljem za njih trud ter je čestital tečajnicam k doseženim uspehom.

Ob zaključku damsko-frizerskega vajeniškega tečaja.

KULTURNI OBZORNIK

Roman francoskega katoliškega pisatelja

H. Bordeaux: Srce in kri — Poštena žena

40 zvezek »Slovenčeve knjižnice« prinaša dve deli tudi že pri nas znanega modernega francoskega pisatelja Henrika Bordeauxa pod skupnim naslovom *Srce in kri*. Bordeaux spada med tisto generacijo katoliških pisateljev (1870), ki je zorela v razcvitu največjega naturalizma ter je od svojih štedljivih nasprotnikov prevzela motiv, obdelala pa ga izključno in odločno v katoliškem smislu. To so osobito zapleteni romani zakonskega življenja, ki so pri naturalistih dobili priokus osladnosti ter nemoralnosti, pri teh pisateljih, katerim na čelu stoji Bourget, pa dobe globoko moralno dno in celo močno religiozno in izrazito katoliško ozadje. To svoje katolištvo, ki je tesno povezano z osnovno idejo čistosti družinskega življenja, pa je Bordeaux še naslonil močno na svojo južno francosko domovino, predvsem Savojsko ter se tako uvrstil tudi med izrazite francoske regionalistične pisatelje kakor na primer pri nas dobro znani Rene Bazin in drugi. Zaradi velikih literarnih kvalitativ je postal tudi član francoske Akademije, ter si tako prislužil nesmrtnost, kar je posebno odlika tudi za francoske katoličane. Prav tako, ker je Bordeaux takoj pomemben sodobni katoliški pisatelj, ki je v svojih spisih vedno stal z vso dušo za notranjo obnovo francoskega družinskega življenja, ki je sedaj eno glavnih problemov obnove Francije, pogrešam uvoda o pisatelju in njegovem delu v to zbirko, ki je zdaj izšla pri »Slovenčeve knjižnici«, in ki nam po dveh romanih v Mohorjevi knjižnici (Strah pred življenjem, Zametene stopinje), odkriva novo priznanje tega odličnega pisatelja.

Ta zbirka obsega dve deli: kratek roman *Srce in kri*, ki ga je poslovenil prof. A. Anžič, in novela *Poštena žena* v prevodu Mihe Korena in Slavka Slovca.

Srce in kri, ki je dal naslov zbirki, obsega 123 strani, ter je pravi roman, ki se dogaja v savojskih gorah na meji bivše Francije in Italije. Villanova je v naslovni eliki zajela samo to gorsko razpoloženje romana, ne pa njenega notranjega duhovnega smisla. V bistvu pa je to roman ljubezni, velike, elementarne ljubezni na eni strani, ter zapeljane na drugi, vmes pa je padlo maščevanje, ki pomeni odslej kri — zapreko, da dva človeka ne moreta skupaj. Ni nalašč dal pisatelj svojemu glavnemu junaku, mlademu sinu gorskega vodnika Mihaelu Gallice toliko študirati, da je bil že v semenišču, kajti svoje življenje v usodi, ki jo je pozneje dočeval, zelo duhovno usmeril. Umoril je namreč zapeljivo sestro. Ker je umor bil izvršen onstran meje in so edine priče mlačile iz ljubezni do ubijalca (sestra ubitega Blanca), ni zločin prišel na dan. Toda svoje je napravil v duši ubijalca: prital je do tega, da se je izpovedal zaključeni javnosti. Po desetih letih pokore in tihe, a vztrajne ljubezni do umorjenčeve sestre, je zločin zastarel in Mihael je lahko stopil pred Bianco, da bi jo prosil za roko. Ona je hrepelena prav tako po njem, se vzdrževala ob njegovi vrnitvi in spoznala njegovo žrtve — toda med dve srci je stopila — kri. Naslonjena na križ kot simbol trpljenja, se ločita njuni poti, dasi si srca ostaneta zvesti. Življenje samo je kaznovalo zločin, ki bi ga paragraf ne, in ga tudi ljudje, ki so vedeli zanj, niso obsojali. Toda v ercu je pustil puščobo, v kateri je zavladal samo Bog s svojo duhovno globino. In ni zastoj dal pisatelj motto iz Balzaca: »Nesreča ustvarja v nekaterih dušah puščavo, da v nji odmeva glas božanstva«. Roman tako na nov-način rešuje vprašanje zločina in kazni in to na tako napet način, poln domačinskih barv in polnega gorskega življenja ter na tako religiozno, izrazito katoliški način,

da je človek vesel take zgodbe ter bi jo kazal pisateljem v zgled, kako se da močno in polnokrvno pisati »katoliško leposlovje«.

Tudi druga novela »Poštena žena« nič ne ostaja za prvo v psihologiji in karakterih, je pa še bolj tipično francoska kot prvi roman. Zajema nemreč za francosko moderno leposlovje tako značilni zakonski trikot ter ga rešuje s poudarkom po potrebi družinske čistosti in močne medsebojne pomoči zakoncev. Tu je žena tista, ki je rešila družino in si pridobila moža nazaj s svojo veliko žrtvijo molčanja in notranjo moralno silo, ki si jo je dobila v cerkvi pri oltarju, pri katerem je obljubila ohraniti zvestobo možu tudi v dobi preizkušnje. Pisatelj namreč obravnava tu psihološki problem moža, ki ljubi svojo ženo in otroka, pa vendar ne odoli ljubezni druge ženske. Njegova žena ve za nezvestobo svojega moža, pa ga krije pred javnostjo in brani, da ga tudi notranje odgrda od greha in povrne sebi in družini. Ona je s silo, ki ni vsaki dana, rešila zakon in družino in postavila nazaj dom, ki se je podiral. Po viharju je zavladal spet mir v pristanu in v duši svetloba. Zdi se mi, da da bi bil bolj ustrezen naslovu »Močna žena«, kakor pa »Poštena«, kakor tudi sicer čutim v prevodu druge novele večkrat manj jasno prevedene odstavke, ki motijo nazornost predstav. To liko čutimo ob branju, ne da bi primerjali z izvirnikom. Sicer pa so prevodi barvni, predvsem prvi roman, kar je za take impresionistične regionalistične umotvorje važno.

Knjiga je po vsebini med najlepšimi v Slovenčevi zbirki ter je bodo naročniki gotovo veseli. Bordeaux pa si bo med nami dobil novo popularnost.

Italija v doživetju velikih Nemcev. — Tako je naslovljeno svoje predavanje lektor nemškega jezika v Bologni dr. Rüdiger, ki ga je imel v okviru Nemške akademije v Ljubljani v hotelu Union

dne 30. t. m. Preden je povzel besedo predavatelj, je predsednik Nemške akademije v p. ravnatelj dr. Svoboda pozdravil predavatelja kakor tudi predstavnike oblasti, Visokega komisariata, konzula Hrvatske države, ter zlasti novega nemškega generalnega konzula dr. Müllera s soprogo. Nato pa je začel s svojim lepim predavanjem gost iz Bologne, dr. Rüdiger, ki je uvodoma naglašal, da bi o tej temi lahko govoril dneve in dneve in ne bi izrpal ogromnosti snovi. Zato se je omejil samo na nekaj doživetij Italije velikih nemških mož v različnih razdobjih, od najstarejših do najnovejših, toda podrobneje je označil samo 18. in 19. stol. Razdelil je svoje poglavje nekako v dva dela: v nemške likovne umetnike, ki so vedno hodili v Italijo, deželo večne umetnosti, ter sodelovali že z Michelangelom in drugimi ter povečevali Italijo v delih doma in tudi v Italiji sami; ter v velike besedne umetnike in znanstvenike, ki so odkrivali sebi in drugim smisel in globlji pomen Italije v zgodovini duha. Tu se je predvsem ustavil ob takem možu, kakor je bil Winckelmann, ki ga je morilna roka zadela v Triestu, in ki je »odkril Italijo antiko in njenega duha. On je pobudil nemško romantiko, ki je za antično Italijo odkrila srednjeveško in sodobno ter je odsej zaživela v lepoti kraja, zgodovine in duha. Drugi človek, na katerega je imela Italija v tem času za nemško kulturno življenje največji vpliv, pa je bil Goethe. Njegovi poti v Italijo je posvetil najlepše partije v predavanju, tako njegovemu opevanju Roma — Amor v Rimskih elegijah ter pomenu Italije za harmonični razvoj njegove velike umetnosti, saj je v Italiji snoval in pisal svoje največje umetnine. Po Goetheju so hodili v Italijo vsi veliki možje in doživljali kot Nietzsche opoj melodije v Benetkah itd. Pa tudi nanašna doba je sovpadla z velikim doživetjem celotnostne Italije. Predavanje je bilo lepo podano in lepo izbrano ter je doseglo pri občinstvu velik uspeh.

Droblne novice

Današnji številki »Slovenca« so priložene položnice! Prosimo cenjene naročnike, da se jih blagovolijo poslužiti čimprej!

Koledar

Torek, 2. februarja: Svečnica. darovanje Gospodov; očiščenje M.

Sreda, 3. februarja: Blaž, škof in mučenec; Oskar, škof; Celerina, mučenica; Remedij, škof. Četrtek, 4. februarja: Andrej Korsini, škof; Raban Maurus, škof; Evtilij, mučenec.

Novi grobovi

† Franc Piber. V ponedeljek jutraj je po daljši in mučni bolezni umrl uradnik Visokega komisariata g. Franc Piber. Pokopali ga bodo v sredo, 3. februarja ob treh popoldne iz kapele sv. Frančiška na Žalah.

† Franc Verbič. V Ljubljani je umrl upokojeni učitelj Franc Verbič. Pokopali ga bodo v sredo, 3. februarja ob pol treh popoldne iz kapele sv. Petra na Žalah.

† Avgusta Dostal. V soboto je umrla v Ljubljani gospa in mati, učiteljica Avgusta Dostal, rojena Lundrova. Blago mater so pokopali v ponedeljek ob desetih popoldne iz kapele sv. Petra na Žalah na pokopališču pri Sv. Križu.

† Ivana Jenko. V Ljubljani je umrla po kratkem, mučnem trpljenju posestnica, gospa Ivana Jenko, rojena Sitar. Na zadnji poti jo bodo pospremili 2. februarja ob treh popoldne z Vodnokrove ceste 52 na pokopališče v Dravljah.

† Anton Andoljšek. V Hrvači je po daljšem in hudem trpljenju umrl v 78. letu starosti bivši posestnik in lesni trgovec v Hrvači, g. Anton Andoljšek. Pokopali ga bodo v torek, 2. februarja ob štirih popoldne na farnem pokopališču.

Naj rajni sveti večna Luč! Vsem, ki zalujejo za njimi, naše iskreno sožalje!

Za pobožnost zadostilnih prvih sobot v čast Marijinemu brezmadežnemu Srcu.

NOVOST

Rožni venec bl. Device Marije

Napisal Dr. Ivan Vrečar

Cena L 2.—

Krasna knjižica s kratkimi jedrnatimi premišljevanji skrivnosti vseh treh delov Rožnega venca. Posebno primerno za pobožnost zadostilnih prvih sobot v čast Marijinemu brezmadežnemu Srcu in za skupne pobožnosti v družini.

Založba LJUDSKE KNJIGARNE, Ljubljana
Pred škofijo 5 — Miklošičeva cesta 5

— Prihodnja številka »Slovenca« izide v sredo zvečer z datumom od 4. februarja.

— Rekolekcija za gospe in matere bo v sredo, 3. februarja ob 4 popoldne v Lichtenurnu. Prisrčno vabilen!

— Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek, 4. februarja, v uršulinski cerkvi. Prva sv. maša bo ob pol šestih. Ob šestih bo sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Udeleženci pobožnosti dobe ta dan popolni odpustek. Vabimo k obilni udeležbi.

— Toplo vreme prvi dan svečana. Od sobote naprej je zavladal še toplejši jug, ki je v deželo prinesel vreme, kakor nastopa navadno ob zgodnji pomladi. Januar se je letos uvel od zmernih mrazov in enega, posloval pa se je s toplimi sapicami in vzel seboj snežno odejo. Po ravni je sneg popolnoma skopnel. V nedeljo jutraj je bila jutranja temperatura +4,8° C, v ponedeljek 1. svečana pa celo +6,7° C. V nedeljo 31. januarja je bilo deol prav sončno, delno močno oblačno, ko je nočil Krim debelo sivo kapo. V nedeljo 31. januarja je bil zaznamovan dnevi temperaturni maksimum +8,6° C. Barometer pada ter je v ponedeljek jutraj dosegel stanje 767 mm.

— Uprava kina Matica obvešča cenjeno občinstvo, da bosta do nadaljnjega dva dnevna sporeda. Dnevno ob 14.30 in na svečnico ob 10.30 je na sporedu film športno-detektivske vsebine — »Skrivnostna žena«. Dnevno ob 16.30 in na svečnico ob 14.30, 16.30 in 18.30 se predvaja »Rumeni pekel« z Giachettijem, Marijo Tasnady in Pal Javorjem.

— Do začetka marca je še vedno čas za nakup »Družinske pratike«, ker bo nagradno žrebanje dne 15. marca. Vendar naj si vsak, ki se želi udeležiti tekme za lepe knjižne nagrade, čimprej preskrbi izvod »Družinske pratike«, ker ne more nihče jamčiti, da ne bo že poprej izčrpana vsa neznatna zaloga. Tekme se lahko udeleži vsak z več izrežanimi kuponi.

— Razne nesreče na deželi. Kakor v Ljubljani, tako so se primerile tudi po deželi razne nesreče pri padcih na poleđenih tleh. In vedno ieta pesem! Zlomi si človek pri tem navadno roko ali

Iz dela in življenja - od tu in tam

Iz Gorizije

Nadškof daroval sveto mašo za časnikiarje. V petek, 29. januarja, na dan sv. Frančiška Saleškega, je nadškof Margotti daroval v cerkvi sv. Krištofa mašo v njegovo čast. Sv. Frančišek Saleški je, kakor znano, patron novinarjev in tiska sploh. Zato so se sv. opravila udeležili časnikiarji, pa tudi tiskarji in njihovi nastavljenici.

Nov grob. V Visuovico, kjer rodi trta žarko kapljico, je v kratkih mesecih odšel v večnost že drugi znani posestnik in vinogradnik. Tudi ta se imenuje Anton Sirk in je bil v sorodu z onim Antonom Sirkom, o čigar smrti smo zadnjič poročali. Bil je ugleden in spoštovan mož. Dosegel je 67 let. Naj počiva v miru, družini toplo sožalje!

Dva smrtna padea. V bližnji Prevacini je pred nekaj dnevi tamošnji posestnik Anton Hrovatin ne daleč od lastnega doma tako nesrečno padel, da se je na več krajih telesa ranil in si pretresel možgane. Domači so mu prišli na pomoč in ga odnesli v hišo. Ker je bil mož že nad 80 let star, so bile dobljene poškodbe, četudi ne smrtne, za njegova leta pretežke. Ne da bi se vrnili k zavesti, je kmalu izdihnil. — Pri apnenici v prevalskem pobočju nad Solcano je 63-letni delavec Ivan Čibec tako nesrečno padel z voza, da je prišel pod kolesa, ki so ga povozila. Vsega polomljenega in poškodovanega je »Zeleni križ« prepeljal v mestno bolnišnico, kjer je ubogi mož kmalu podlegel svojim ranam.

Z Gorenjskega

Razdelitev krajev na Gorenjskem v razrede. Na Koroškem so po določilih, veljavnih za druge kraje, razporedili občine na Gorenjskem v razrede, ki odgovarjajo nekdanji razdelitvi krajev v razne skupine draginskih razredov. Po novi razdelitvi so v razredu B mesta Kranj in Škofja Loka; v razredovskem okrožju Jesenice, Trzin, Radovljica, Bled. V kamniškem okrožju Kamnik in Litija. — V razredu C so v krajskem okrožju Golnik, Ziri, St. Vid nad Ljubljano, Senjur, Cerklje, Medvode; v razredovskem okrožju Gorje, Kranjska Gora, Dovo-Mojstrana, Rateče, Planica, Bohinjska Bistrica, Bohinjska Srednja vas; v kamniškem okrožju Dob, Domžale, Homec, Komenda, Mengeš, Trzin, Moravče, Podgorica, Črnuče, Dol, Sv. Martin pri Litiji, Trebeljevo. V krajskem razredu D so vse druge občine. Namesto dosedanje ureditve službenih in plačilnih razmer za neuračunljive zaposlene v javnih službah velja za izračunavanje stanovanjskega prispevka ta krajevni seznam.

Združitev občin. Šel civilne uprave za zaseda o zemlja Koroške in Kranjske je uredil združitev občin Ribno z občino Bled in združitev občine Lesce z mestom Radovljico. Odlok stopi v veljavo 1. aprila 1943.

Zasedanje mladih vzgojiteljev v Kranju. Pred nedavnim je bilo v Kranju drugo delavno zasedanje mladih vzgojiteljev krajskega okrožja. Predaval je Kenda o življenjskem jezikovnem pouku. Drugo predavanje je imel Borgstaller ki je obravnaval, kako se olajša učencem pouk z risbami in črteži na tabli. Okrožni šolski svetnik Wüster je govoril o raznih vprašanih vzgojiteljskega dela. Na koncu je bila debata. Zbor-

Čudoviti opisi savojških gora — tamkašnjih ljudi, so v najboljšem romanu velikega pisatelja H. Bordeaux-a

„Srce in kri“

Naj bi ta knjiga ne manjkala v nobeni družini! Kupujte knjige »Slovenčeve knjižnice«!

nogo. Jože Hočvar. 9 letni posestnikov sin v Ambrusu je padel na poleđeni cesti in si zlomil desno nogo. — V Zalogu stanujoči, 17 letni radiotehnik Zvonimir Gradišek si je pri padcu zlomil levo nogo. — Stanko Zvoljenik, 12 letni delavec sin si je na Brezovici pri padcu zlomil levo roko.

Iz Gerknice

Zastopstvo »Slovenca«. »Slovenskega doma« in »Domoljuba« ter »Slovenčeve knjižnice« ima iz Gerknice in njeno okolico G. Turšič Ivan iz Gerknice šte 217. Pri njem lahko naročite te časopise. Zbirna naročila za »Slov. knjižnico« in ima posamezne izvode na razpolago. Pooblaščen je od uprave listov, da pobira naročnino. Sme sprejemati oglase in osmrtnice. Vse morebitne pritožbe lahko vlože naročniki omenjenih listov pri njem. Vsakemu je na razpolago z informacijami.

vania se je prvič udeležilo tudi 11 mladih učiteljev z Dunaja.

Zborovanje staršev v Naklem. Predzadnje nedeljo v januarju je bilo zborovanje staršev v Naklem. Sestanka se je udeležilo nad 100 oseb, vodil ga je krajevni skupinski vodja Sešark, ki je v svojem govoru označil kmetijstvo za pravih narod in med drugim pozval tudi mladino od 14. do 18. leta na službo na kmetih.

S Spodnjega Štajerskega

Počastitev spodnjestajerskih mater. V zvezi s proslavo desete obletnice prevzema oblasti so bili na Spodnjem Štajerskem prvič razdeljeni častni križci za matere. Častne križce je podelil vodja nemškega rajha materam, ki imajo dokončno državljanstvo in so torej popolnoma redne članice Štajerske domovinske zveze. Počastitve so bile dežne seveda matere, ki imajo veliko število otrok. Veega skupaj je bilo na Spodnjem Štajerskem v raznih krajih razdeljenih 137 zlatih, 160 srebrnih in 119 bronastih častnih križcev. V najmanjšem okrožju Spodnje Štajerske v Ljutomerem okraju je bilo razdeljenih od tega 50 zlatih, 50 srebrnih in 51 bronastih častnih križcev.

Otvoritev meščanske šole v Brežicah. »Marburger Zeitung« poroča, da bo v ponedeljek, 8. februarja v Brežicah slovesno odprta meščanska šola, ki se bo imenovala šola Anastasiusa Grün-a. S to šolo — pravi časopis, bo velikemu sinu Spodnje Štajerske postavljen poseben spomenik. Sprejmi izpiti za ta zavod bodo za vse razrede v času od 2. do 5. februarja. Zavodu je priključen tudi dom za šolarje.

Vojaško bolnišnico v Mariboru je v zvezi s proslavami obletnice obiskal okrožni vodja Strobl. V veliki bolniški dvorani rezervne bolnišnice je zapela pevka skupina nekaj pesmi pod vodstvom dr. Krepea. Nato je govoril ranjenec okrožni vodja in jim želel čimprejše okrevanje. Medtem ko je okrožni vodja delil darila ranjenecem, so pevci zapeli več pesmi. Tudi rezervna bolnišnica v Novem Celju je doživela prav tak obisk, na katerem je tudi nastopila mladina s pesmimi.

Nesreča na vožnji. Na vožnji v Gradec je doživela čudno nesrečo tesarjeva žena Katarina Hudolčan. Na vlaku jo je podrl neroden potnik in si je pri padcu zlomila nogo pod kolonom. Prepeljali so jo v bolnišnico.

Smrtna kosa. V Mariboru so umrli: 78 letna zabeznica Marija Stauder, 12 letni Bogomir Bregant iz Rogoze pri Hočah, 76 letna železničarjeva žena Marija Nabergoj, 28 letna jetničarjeva žena Frančiška Mlinarič, 65 letna železničarjeva žena Elizabeta Vrabčič, 6 letni Maks Majhenič iz Limbuša, 46 letni četovodja Hubert Belli iz Münstra, čigar zemске ostanke so prepeljali v Münster, dalje 35 letni pek Herman Vrečur iz Marenberga, 35 letna posestnica Marija Trček iz Jelence, 85 letna Valpurga Smolnikler roj. Sarija in obratni vodja svilarne »Atama« komercial. svetnik Evgen Bujati. — V Trati pri Velki je umrla v 91. letu Neža Hainzman. V 79. letu starosti je prav tam umrl Jožef Cver. — V Lipju pri Dobrni je umrla posestnikova hčerka Marija Petek. V St. Jurju ob juž. žel. je umrla 73 letna Marija Fermevc, roj. Jazbec iz Hrušovcev, dalje 82 letni Ivan Smid iz Črnočice in 73 letni Pavel Zagajšek iz Ogorelcev.

Iz Hrvaške

Regulacija zgornjega toka Save. Za regulacijo Save od nemško-hrvatske meje proti Zagrebu je vlada NDH izdala tekmo lanskega leta 27.500.000 kun.

Preskrba Zagreba in Zagorja z električnim tokom. Električno podjetje NDH, ki vodi in nadzoruje vsa elektrifikacijska dela v NDH, je sklenilo pogodbo z električnim podjetjem v Reichenburgu za dobavo električnega toka za potrebe Zagreba in posameznih krajev v Zagorju, ki jih bodo v kratkem elektrificirali. Omenjeno hrvatsko električno

podjetje pa tudi samo skrbi, da bi v državi sami povečalo proizvodnjo električnega toka ter namestila zgraditi več novih električnih central. Med drugim bo zgradilo veliko elektrarno v Mostarju in Novi Gradiški.

Imenovanje nemških konzulov. Za nemškega konzula v Vinkovcih je imenovan Paul Neve, za generalnega konzula v Dubrovniku pa Ludvig Adler.

Poljedelska razstava v Brodu ob Savi. V Brodu ob Savi je pred dnevi odprl pristojni veliki župan Šekšija Kadič veliko poljedelsko razstavo.

Narčrt za zidavo Kulmerjevih livad. Zagrebška mestna občina je izdelala regulacijski načrt za zidavo Kulmerjevih livad. Po tem načrtu ima zagrebška občina možnost, da bo lahko načrtno zazidala okoli 278 orolov stavbnega zemljišča.

Številčni podatki zagrebške nadškofije. Po naj-novejših statističnih podatkih se zagrebška nadškofija razteza na področju 22.795 četvernih kilometrov, na katerem živi 1.900.000 vernikov. Trenutno ima zagrebška nadškofija 16 arhidijakonov, 42 dekanatov in 383 župnih s 493 duhovnikov. Izven nadškofije deluje 5 duhovnikov, 76 jih je pa upokojenih. V dušnem pastirstvu je nadalje zaposlenih še 232 duhovnikov-redovnikov. Na področju zagrebške nadškofije deluje v vsem 306 redovnikov v 39 hišah ter 1603 redovnic v 118 hišah. V nadškofiji je nadalje še 10 sirotišnic, 2 ubožnici in 13 zavodov.

Iz Srbije

Srbski minister za kmetijstvo o bodočih nalozah kmečkega gospodarstva v Srbiji. Poročali smo že, da se je sedanja srbska vlada pri izvajanju svojega načrtnega gospodarstva postavila na stalni, da je osnova vsega srbskega gospodarstva poljedelstvo. Zato je bila podlaga za ozdravljenje srbskega gospodarstva življenja uvedba in užit konitve načrtnega kmečkega gospodarstva. Načrt je v glavnem določal, da je treba obdelati aleherno pod zemlje, zvišati in povečati proizvodnjo ter zboljšati živinorejo, da bo Srbija v bodoče lahko sama sebe prehranjevala in si preskrbela potrebne surovine za domačo industrijo. Načrt za urejeno kmečko gospodarstvo in poljedelstvo je izdelan tako, da sam pospešuje industrializacijo dežele.

Nalozge načrtnega kmečkega gospodarstva v letu 1943. V Srbiji je tamošnji minister za kmetijstvo in prehrano, inž. agr. Radoslav Veselinović, pojasnil v posebni izjavi, ki jo je dal zastopnikom nemškega tiska, takole: Podlaga za delo v Srbiji, katero je treba samo še poglobiti, razširiti in tako spopolniti, da bo odgovarjala potrebam tako posameznika kakor celote. Zato bo minister ukrenil vse potrebno, da se prejšnje kaotično stanje v podeželsko gospodarstvo ne bo več vgnedilo ter se bo trudil prepričati kmečko ljudstvo, da povečana proizvodnja koristi njemu samemu in skupnosti in da je samo z njo mogoče rešiti Srbijo pred gospodarskim polomom. Kmet mora biti prepričan, da so vsi vladni ukrepi izdani tudi v njegovo korist ter zato tudi ne sme gledati v njih kakih osebnih žrtve in omejitve. Sedanja časa, po zahtevanju ministra Veselinovića, imperativno zahteva uvedbo važnih prenosov v srbski poljedelski proizvodnji, ki bodo srbskega kmeta osposobile, da bo lažje in bolj smotno obdeloval svojo zemljo. Zato je glavna osnova načrta poljedelske proizvodnje v tem, da bo v bodoče srbsko kmečko ljudstvo na svojih poljih moglo in smelo sejati in saditi samo tiste kulture, ki jih bodo določile občine in kmetijski strokovnjaki. To je nujno potrebno, ker je sedanje srbsko poljedelstvo navezano izključno nase. Zato je treba proizvodnjo tako urediti, da bo dežela pridelala sama vse, kar potrebuje ljudstvo za svoje življenje. Sem spada seveda tudi proizvodnja industrijskih rastlin, kakor sladkorne repe, sončnice, soje, krompirja, konoplje, lana in podobno. Vlada zato zahteva od kmečkega ljudstva, da na eni strani poveča proizvodnjo, na drugi strani pa zboljša kakovost samega pridelka. To namerava doseči s strokovnim izobraževanjem. S povečano proizvodnjo se bodo seveda zboljšali pogoji prehrane tudi tistih slojev ljudstva, ki sami ne morejo proizvajati, t. j. meščanstva. Od povečane proizvodnje bo imelo največje korist kmečko ljudstvo samo, ker bo odvisne pridelke lahko dobro vnovčevalo. V to svrhu bo srbsko ministristvo za kmetijstvo v sporazumu z ministristvom za narodno gospodarstvo pospeševalo ustanavljanje domačih industrijskih podjetij, ki bodo posamezne vrste kmečkih pridelkov predelovali in jih potem pošiljali deloma na domači trg, deloma pa izvažala v inozemstvo. Srbska vlada misli tu predvsem na ustanavljanje tovarniških obratov za izdelovanje meze, konzerviranje sadja, izdelovanje konzerv, velikih oljaren, tovarn za izdelovanje sladkorja, spirita in raznih tekstilnih predmetov. Skratka: Srbija hoče doma pridelovati vse, kar lahko tam zaradi podnebja uspeva. Riža in bombaža ne bodo pridelovali, čeprav sta obe kulture tako v gospodarskem življenju, kakor za prehrano ljudstva in za tekstilno industrijo zelo važni, toda v sedanji Srbiji zaradi podnebja ne moreta več uspevati. Gospodarsko se bo pa Srbija tako sedaj, kakor tudi po končani vojni, izživljala v novem velikem evropskem gospodarskem prostoru.

KINO MATICA

Dnevno dvojni spored!

Dnevno ob 16.30 in 18.30 in na Svečnico ob 14.30, 16.30 in 18.30 film iz življenja zdravnikov med domačimi Tahitskega očeta. Ljubzenska drama v divji džungli! Igralci: Giachetti, Pal Javor, O. Toso, M. v. Tasnady

RUMENI PEKEL

Dnevno ob 14.30 in na Svečnico ob 10.30 napeta detektivska zgodba z lepo Anneliese Uhlig. — Smučanje, jazz! SKRIVNOSTNA ŽENA

Drobna ljubljanska kronika

Kongregacija gospodov pri sv. Jožefu ne bo imela osrednjega večernih sestankov do nadaljnjega sporočila. Skupno sv. obhajilo pa ostane kot do zdaj.

Razstava inž. Mitje Sviglja. V naši javnosti je ime umetnika slikarja inž. Mitje Sviglja že dobro znano, dasi dve leti sem ni razstavljal svojih del. Februrja 1. 1940. je razstavljal v Jakopičevem paviljonu, januarja 1941 v Uršulihovem salonu v Zagrebu in zadnjič februarja 1941 v salonu Kos v Ljubljani. Sedaj zopet razstavlja v salonu g. Kosa v prehodu nebotičnice. — Razstavlja 12 platen, samih novih del. So to studije, osteroma portreti, pokrajine in interjeri. Med pokrajinski sta zlasti zanimiva dva motiva iz Rime.

Opozarjamo na današnji popoldanski koncert v frančiškanski dvorani. Na Svečnico ob 16 nastopijo: Slavko Lukman tenorist, Anle Anita sopran, prof. Ubald Justin klavir. — Na sporedu bodo: Verdi, Puccini, Debussy, Schubert, Cesarini, Lehar, Pannini, Pregeli, Flajšman, Mayerbeer, Vostki. Vstopnice so dobile v predprodaji v trafiki Sever, Selenburgova ulica.

Učite se strojepljanja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaj (dnevni in večerni) prične 4. februarja. Desetipatna učna metoda. Specialna strojepljarska šola: največja moderna strojepljarska, raznovrstni stroji, Uniona zmerena. — Novi prospekti na razpolago: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

Prihodni koncert pod okriljem Glasbene Maticе bo komornega značaja. Nastopil bo odlični umetnik na čelu, Anton Janigro, profesor Državnega konservatorija v Zagrebu. Janigro je velik umetnik na svojem instrumentu. Za svoj prvi koncert v Ljubljani je sestavil bogat spored, ki bo prav gotovo

v obilni meri zadovoljil vse poslušalce. Koncert bo v ponedeljek, dne 8. februarja ob pol 7 v veliki filharmonični dvorani. Predprodaja vstopne se bo začela jutri, v sredo, dne 3. l. m. v knjižarni Glasbene Maticе. Za vsakogar sedaj in v bodočnosti je znanje knjigovodstva, stenografije, strojepljanja, jezikov itd. Novi tečaj prične 4. februarja izbira predmetov po želji. Učnina zmerena. Prospekt na razpolago: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska 15.

Ker ni pazila na otroka. Pred kazenskim sodnikom poidecem, s. o. s. dr. Alojzijem Ravnotom je bila obsojena zaradi prestopka zoper življenje in telo po 6-u 176/3 k. z. na 10 dni zapora, pogojno za 1 leto, delavčeva žena Angela B. z Brda pri Viliu, Lani 25. oktobra je Angela posadila svojega dveletnega sinčka Janezka na vlekod na štedilnikom, sama pa je bila zaposlena v domačem gospodarskem delu, ne da bi pazila na otroka, ki je z vlekod padel v velik lonec vrele vode na štedilniku. Otrok se je močno opeknil po obrazu in vratu. Matere, pazite na svoje malčke, ker ste kazensko odgovorne za nezgode, ki se primerijo otročičkom, ko jih pušate brez nadzorstva.

Jezikovni tečaj. Italijanski, nemški, francoski itd. v središču mesa pri Trgovskem učnem zavodu. Kongresni trg 2. prične dne 4. februarja. Pouk popoldne, popoldne ali zvečer (po želji) v začetnem, nadaljevalnem in konverzacijskem oddelku. — Najnovejša in najuspešnejša učna metoda — diplomirani predavatelji. Vpisovanje in informacije dnevno do 19.

Ponesrečen v Ljubljani. Z vrelo juho se je po nogah oparila 30-letna delavčeva žena Leopoldina Strahova. — Posestnico v Zgornji Siskli, 30-letno Ivano Jenkovo, je

konj z zadnjo nogo udaril v glavo in ji prebil lobanjo. Posestnica Jenko je zaradi te hude poškodbe umrla in je bilo truplo prepeljano na njen dom v Zgornjo Sisko. Pokopana bo na pokopališču v Dravljah. Bila je dobra gospodinja.

Zaradi tatvine plašča obsojena. Na Trški cesti stanujoča Pija L. je stara 47 let, toda postopoma dela ne ljubi. Še raje priklade, da se na lahek način preživlja. Lani 12. decembra je ukradla nekemu Janezu S. 600 lir vreden zimski plašč s šalom. Pred kazenskim sodnikom poidecem na okrožnem sodišču je Pija L. tatvino priznala. Bila je obsojena na 8 mesecev strogega zapore.

Kazenske razprave v sobi št. 28. Dva sodnika na okrožnem sodišču vodita kazenske razprave zaradi različnih prestopkov v sobi št. 28, pred katero so se ob gotovih dnevih v mirnem času ljudje kar gnetli. Človek je lahko na prvi pogled razločil sovražne si skupine ljudi, ki so stali vsak v svojem kotu in se srepo gledali. Sedaj prihajajo tja pred št. 28 in redko skupine, pri katerih so redki oni pravdarci, ki so na sodnijski in zahtevni zadoščanje za svojo kruto žaljeno čast. Pravde zaradi žaljenja časti so skoraj popolnoma nehale. Kazenska sodnika sta sodila prestopke malih tatvin, malih sleparij, lahke telesne poškodbe in do lanske jeseni posebno razne kršitve protidržavinskih ukrepov in uredb, ki sedaj spadajo pod vojaško vojno sodišče. Ob začetku leta je bilo na obeh kazenskih oddelkih okrajnega sodišča norečenih 105, predlaskim 111, novih kazenskih zadev je bilo lani 256, predlaskim 224. Izrečenih je bilo med drugimi 627 sodb na glavni razpravi, predlaskim 1115. Proti sodbam je bilo lani vloženih 256 pritožb na okrožno sodišče, predlaskim 329. Kontumacijskih je bilo lani 36 obtožencev, predlaskim 54. Okrajno sodišče je sodilo tudi nekatere prekrške, ki bi drugod spadali pod pristojnost političnega oblastva.

Gledališče

OPERA. Torek, 2. februarja ob 16: »Zemlja smehljajca«. Opereta. Iven. Cene od 28 lir navzdol. — Sreda, 3. februarja ob 17: »Thais«. Iven. Cene od 24 lir navzdol. — Četrtek, 4. februarja ob 17: »Beg iz seraja«. Red B.

DRAMA. Torek, 2. februarja ob 17.30: »Veliki mož«. Iven. Cene od 18 lir navzdol. — Sreda, 3. februarja ob 17.30: »Ples v Trnovcu«. Red Sreda. — Četrtek, 4. februarja ob 17.30: »Zaljubljeni žena«. Red Četrtek.

Naznanila

POPOLDANSKI KONCERT na svečnico priredil v frančiškanski dvorani tenorist Slavko Lukman ob solistovanju sopran Anle Anita in prof. Ubald Justin pri klavirju. Začeteš ob 4. Vstopnice v predprodaji v trafiki Sever, Selenburgova.

RADIO. Torek, 2. februarja: 7.30 Pisana glasba — 8 Napoved časa, Poročila v italijanski — 12.30 Plošče — 12.30 Poročila v slovenski — 12.45 Napovedi in romane — 13.10 Napoved časa, Poročila v italijanski — 13.10 Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenski — 13.22 Vojaške pesmi — 14 Poročila v italijanski — 14.15 Koncert radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Siljanec. Ljubka glasba — 15 Poročila v slovenski — 17 Napoved časa, Poročila v italijanski — 17.10 Pet minut gospoda X — 17.15 Nova plošča »La Voce del Padrone« — »Columba« — 19 »Govorimo italijansko«, poučuje prof. dr. Stanko Leben — 19.30 Poročila v slovenski — 19.45 Simfonijna glasba — 20 Napoved časa, Poročila v italijanski — 20.20 Komentar dnevnih dogodkov v slovenski — 20.30 Radio za družino — 21.15 Simfonijni koncert, vodi dirigent Selvaggi — 22.10 Zanimivosti v slovenski — 22.20 Orkester Cetra, vodi dirigent Barizica — 22.45 Poročila v italijanski.

LEKARNE. Neko službo imajo lekarne: B. Bakarbič, 28. Načelnik trg. 9. mr. Ramor, Miklošičeva c. 29 in mr. Muravayer lt. sv. Petra c. 78. V središču mr. Sušnik, Marija Petra 5; mr. Deu-Klanjšček, Cesta Arielle Rea 4, in mr. Bohine, Cesta 29. oktobra 31.

Poizvedovanja

Kdor je našel zelen moški klubok, ki sem ga izgubil 25. januarja v Prečni ulici, naj ga proti lepi nagradi odda v gostilni »Francelj« na Poljanski cesti 7.

Uprava kina Uniona sporoča, da so se v dvorani našla očeta (fotografije). Lastnik naj se zgleda pri upravi.

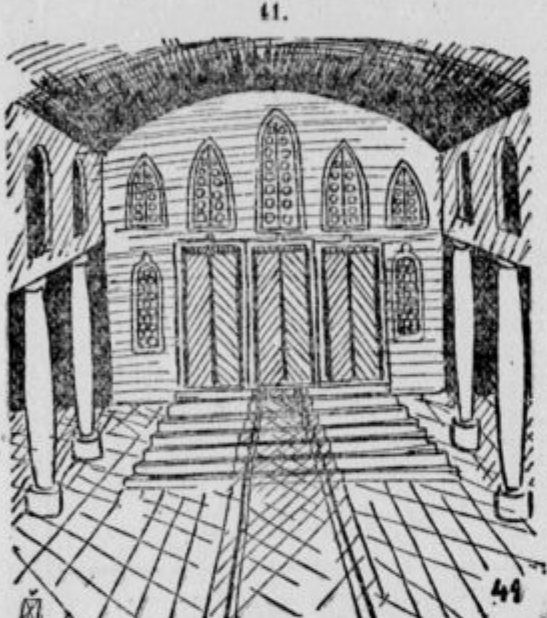
V vsako hišo »Slovenca«!

Državno nogometno prvenstvo: Livorno vodi s 26 točkami – Torino na dobri poti

V nedeljskih nogometnih prognozah smo ugotovili, da bo dvoboj obeh torinskih moštvev najzanimivejša partija 18. kola državnega nogometnega prvenstva. Prvi zaradi tega, ker sta Torino in Juventus domača lokalna rivala, drugi pa zaradi tega, ker sta trenutno oba enako močna in sta vpisana v razpredelnico z istim številom točk (22). Izid dvoboja v Torinu je bil 2:0 v korist enajstoričnega Juventa. Juventus je torej tekmo izgubila in tako zaostala za dve točki za svojim lokalnim rivalom. To je tem bolj pomembno, ker se je Torino tako afirmiral, da še vedno prihaja resno v poštev za prvo mesto, čeprav je trenutno še na tretjem. Torino je torej na dobri poti.

Enajstoričnega Livorna je gostovala v Genovi in igrali z občutno šibkejšo Ligurio. Izid je bil razmeroma pičel: 2:1. Livorno je torej zmagal samo z enim golom razlike. Po računih na papirju je stala Ambrosiana pred veliko težjo nalogo, ko je nastopila v Bergamu proti Atalanti. Tu je padlo največ golov večerajšnje nedelje — Ambrosiana: Atalanta 5:2. Tako prepričljiv izid moramo šteti Ambrosiani samo v dobro. Vsa tri vodilna moštva Livorno, Ambrosiana in Torino so se odmaknili večerj spet za dve točki naprej. Med prvimi in drugimi ter drugimi in tretjimi je najbližja razlika in znaša po eno točko. Čeprav je Torino samo na tretjem mestu, ne smemo izgubiti iz vida, da ima najboljšo razliko po golih.

POVEST PILOTA ŠTEFANA

Taval sem po zapuščenem gradu in iskal živega bitja. Prišel sem v krasno dvorano. Bila je tlakovana s pisanim kamnom, po sredi pa je bila položena lepa preproga. Nekaj stopnic je vodilo do troje vrat. Okna so bila prave umetnine. Ob straneh so stali lepo rezani stebri. Dvorana je bila čista, niti malo prahu nikjer.

Ko sem se tako ogledoval, me nenadoma od zadaj zgrabi močan stvor. Krepko mi je pritegnil roke, da se nisem mogel premikati. Bil je bos. Sodil sem po velikih nogah, da je pravi hrust. Malo sem okrenil glavo in sem videl, da ima zakrinkan obraz. Bolj nesel kot pehal me je pred seboj proti stopnicam, ki so vodile nekam navzdol. Čul sem, da prihajajo še drugi vojaki.

Nadaljevanje tekmovanja bo torej še zelo zanimivo.

Precej hud dan je bil večerj za lanskega prvaka Romo v Milanu. Milano ga je odpravil s 4:1. Z istim izidom se je morala zadovoljiti tudi Venezia, ki je igrala doma z Genovo. Benečansko moštvo ne more preboleti izgube nekaterih igralcev, ki so okrepili druga moštva in je že v resni nevarnosti, da bo po končanem prvenstvu zdrnilo v nižji razred. O Triestini je znano, da je postala velik prijatelj remis-jev. Večerj je praznovala v Bologni majhen jubilej, ko je spet dosegla neodločen izid 2:2, kar pomeni deseti remis v letošnjem državnem prvenstvu. V ostalem je lahko Triestina z izidom zadovoljna, ker ga je dosegla na tujih tleh proti močnejšemu nasprotniku.

V naslednjem podajamo pregled večerajšnjih izidov:

V Vicenzi: Vicenza: Fiorentina 3:0,
v Milanu: Milano: Roma 4:1,
v Benetkah: Venezia: Genova 4:1,
v Torinu: Torino: Juventus 2:0,
v Genovi: Livorno: Liguria 2:1,
v Bergamu: Ambrosiana: Atalanta 5:2,
v Rimu: Lazio: Bari 0:0,
v Bologni: Bologna: Triestina 2:2.

Vrstni red in točke: Livorno 26, Ambrosiana 25, Torino 24, Juventus 22, Bologna, Genova, Milano, Lazio in Atalanta po 19, Fiorentina 18, Roma, Triestina in Bari po 14, Liguria 13, Venezia 11, Vicenza 10. Dodajamo, da imata Roma in Liguria še vedno eno tekmo v dobrem.

Tudi v drugem razredu so odigrali večerj vseh devet tekem. Presenetila je Pisa, ki je odpravila na domačem igrišču vodilno Spezio z 1:0. S tem, da je Spezia izgubila in da je Pro Patria povzela Anconitano (5:0!), se je slednji posrečilo, da je dohitela vodilno Spezio. Sedaj imata Spezia in Pro Patria enako število točk in vodita s 24 točkami. V drugem razredu so dosegli večerj naslednje podrobne izide:

100 tekmovalcev pri štirih zelenih mizah Najboljše moštvo ima Korotan — Nova prvaka: Bradeško in Bedenkova

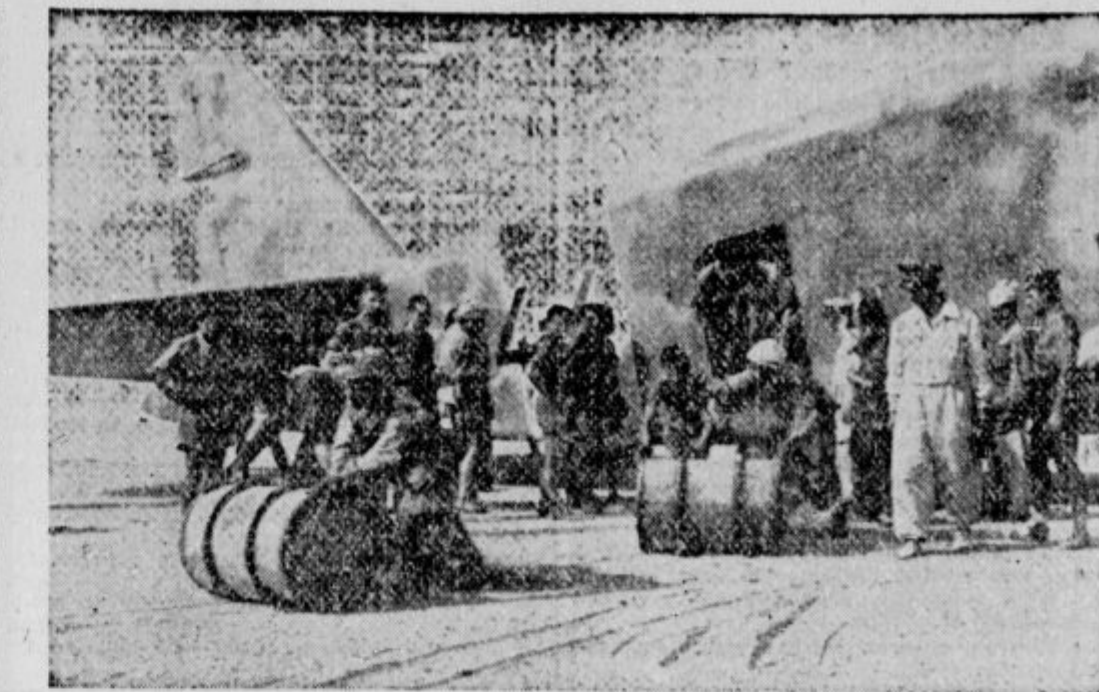
Ljubljana, 1. februarja.

Spodnja dvorana pri Mikliću je postala v zadnjem času pozorišče mnogoterih tekem v namiznem tenisu. Tam si je uredil Hermes svoje prostore in postavil štiri zelene mize, na katerih so igrali v soboto popoldne in večerj ves dan za pokrajinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Zanimanje za igro z malo žogico, ki je v Ljubljani precej razširjena kot družabna igra, je privabilo lepo število tekmovalcev, ki so se kosali za častne športne naslove. Sodelovalo je čez 100 tekmovalcev, skoraj samih ljubljancev. Z dežele sta prišla samo dva: prvi iz Novega mesta in drugi iz Šmarje, uveljaviti pa se spričo moči mestnih igralcev nista mogla.

Turnir za pokrajinsko prvenstvo je organizirala agilna športna družina železničarskega Hermesa. Spored je bil precej obilen in morda preobil; zdi se, da prav zaradi tega ni bilo tako dobre organizacije, kakor smo je bili vajeni doslej. Bile so težave tudi z žogicami, za katere so se tekmovalci pritoževali, da so bile preveč lahke.

Ves dan so prihajali v dvorano prijatelji namiznega tenisa in z zanimanjem sledili poteku iger. Znanje, katero so pokazali tekmovalci, je razveseljivo in obeta, da se bodo posamezniki kaj kmalu povzpeli do mednarodnega slovesa v tem športu. Kakor omenjeno, je bil spored zelo obilen in zaradi tega niso mogli zaključiti turnirja. Juniorji bodo prišli šele danes na vrsto.

Tekmovanje moštvev: Nastopilo je 13 moštvev: 5 jih je poslal Korotan, 5 Hermes, 3 pa Mladika. Pričakovati bi bilo, da bo najbolj napeta borba za prvo mesto med Korotanci in med Hermežani. Na-

Prevoz tekočih pogonskih sredstev v Severni Afriki opravljajo ogromna italijanska prevozna letala.

Alessandria: Modena: Alessandria 3:1, Novara: Brescia: Novara 1:0, B. Arsizio: Pro Patria: Anconitana 5:0, Pisa: Spezia 1:0, Pescara: Pescara: Padova 3:0, Savona: Savona: Mater 1:0, Cremona: Fanfulla: Cremonese 2:1, Udine: Udinese: Palermo Juve 1:0, Siena: Napoli: Siena 2:0.

Vrstni red in točke v drugem razredu: Spezia in Pro Patria 24, Pisa 23, Modena in Napoli 22, Brescia in Padova 20, Fanfulla in Cremonese 18, Udine 17, Anconitana in Alessandria 16, Novara in Pescara 15, Palermo Juve in Savona 14, Siena in Mater 11.

zadnje so zmagali Korotanci z izidom 3:0. Vrstni red moštvev je bil naslednji: 1. Korotan, 2. Hermes, 3. Korotan II, 4. Korotan III.

Zensko prvenstvo v namiznem tenisu si je priborila Hermežanka Bedenkova. Pri dekletih je bilo opaziti, da so igrala zelo previdno, čeprav ne brez borbene duha. V vsem je nastopilo osem deklet, med njimi tudi ljubljanska prvakinja Pogčarjeva. Bilo je precej presenečenja, ko je dozdaj skoraj nepoznana Bedenkova z lahkoto odpravila Pogčarjevo. Po izidih večerajšnega turnirja smo dobili naslednji vrstni red naših najboljših igralcev namiznega tenisa: 1. Bedenkova (Hermes), 2. Sterletova (Hermes), 3. Polakova (neorganizirana), 4. Meralova (neorganizirana).

Absolutno prvenstvo moških je bilo napeto in zanimivo, zakaj tu so se srečali izkušeni igralci, ki so vložili v borbo obilo duhovite taktike in fantovske borbenosti. Nekatera znana imena so izpadla že v prvem delu tekmovanja. Štirje najboljši so prišli v finale: ljubljanski prvak Bradeško, Strojnik Roman, Poženel in Šubert.

Največ znanja je pokazal Korotanec Bradeško, ki si je zaslužen priboril naslov prvaka ljubljanske pokrajine. Vrstni red je bil tale: 1. Bradeško (Korotan) 3 točke, 2. Strojnik R. (Mladika) 2 točki, 3. Poženel (Hermes) 1 točko, 4. Šubert (Hermes) brez točke. Finale je odigral Bradeško s Poženelom in ga odpravil z 2:1 in 2:1:3.

Gospodje v dvojce. Nastopilo je 32 tekmovalcev. V pol finalu so se borbe končale takole: Medved-Mlakar: Recek-Tršinar 2:0, Bradeško-Bogataj: Strojnik A. - Strojnik R. 2:0. Nazadnje sta

TEL. KINO MATICA 22-41

Dnevno dvojni spored:

Dnevno ob 16.30 in 18.30 in na Svečnicu ob 14.30, 16.30 in 18.30 četverica najpriljubljenejših igralcev: Fosco Giachetti, Maria v. Tasnady, Pal Javer in Otello Toso v burni ljubezenski drami

»Rumeni pekel«

Dnevno ob 14.30 in na Svečnicu ob 16.30 detektivsko-kriminalni film SKRIVNOSTNA ZENA — Igralec: Anneliese Uhlig, Paul Klöcker, Herbert Wijk.

TEL. KINO SLOGA 27-30

Junastvo v vojni na eni in vsa lirika ljubezni na drugi strani se vam prikazuje v filmu

»Koncert po želji«

O tem filmu je pisalo evropsko časopisje ob priliki razstave v Benetkah z največjo povlačitvijo. V glavnih vlogah: Ilse Werner, Carl Raddatz, dr. Sodeluje tudi: Maricka Böck, Heinz Rühmann, Paul Hörbiger ter berlinska filharmonija.

TEL. KINO UNION 22-21

Brezmejno poštvovalnost prave ljubezni nam pokaže film

»Mater Dolorosa«

V glavnih vlogah: Mariella Lotti, Anneliese Uhlig, Claudio Gora in drugi...

PREDSTAVE: ob delavnikih ob 16 in 18.15; ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in ob 18.30

KINO KODELJEVO

Telefon 41-64

Odličen argentinski film z izbornimi igralci

»Trije pustolovci v Parizu«

Parravicini — Lusardo — Serrano! Nepozabna Disneyeva umetnina v naravnih barvah

Zadnjič v Ljubljani.

»Snegulčica«

PREDSTAVE: danes ob 14.30 in ob 17!

igrala Bradeško in Bogataj proti Medvedu in Mlarkarju in zmagala z 2:0. Naslov prvaka v dvojce je torej pripadel Bradešku in Bogataju, 2. Medved-Mlakar, 3. Strojnik Aleš in Roman, 4. Recek-Tršinar.

Po končanem tekmovanju so prejeli zmagovalci lepe spominske nagrade. Kakor smo omenili že zgoraj, bodo tekmovali juniorji šele danes.

Naročajte in širite »Slovenca«!

Po daljšem in hudem trpljenju, večkrat previdni s tolažili svete vere so umrli dne 30. januarja, v 78. letu starosti, naš predobri, skrbni oče, stari oče in brat, gospod

Andoljšek Anton

bivši posestnik in lesni trgovec v Hrvači št. 16

Pogreb bo v torek, 2. februarja, ob 16. uri na farno pokopališče.

Hrvača, Lipovec, Ljubljana, dne 30. januarja 1943.

Zalujoči ostali: Anton, France, Alojzij, Janez, Jože in Stanko, sinovi; Andrej, brat; Helena, sestra; snaha, vnuki in unukinje — ter ostalo sorodstvo.

Josip Verbič in Tilka dr. Rantova

naznanjata vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je njun brat, gospod

Franc Verbič

učitelj v pokoju v Slavini

po dolgi in mučni boleznij preselil v večnost.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 3. februarja 1943, ob pol treh popoldne z Zal — kapelice sv. Petra — na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 1. februarja 1943.

TOMAŽ POKLUKAR:

Pogledal je na uro: »Brzovlak gre ob desetih, do postaje potrebujem dve uri; še eno partijo in potem se grem na pravič.«

Zunaj je pritiskal sever. Podil je megle, jih mešal s suhim snegom, ki je še ležal na osončnih pobočjih in tulil zdaj žalostno, zdaj grozeče. Sprememba vremena je ljudem dobro storila. Tem bolj, ker so bili na toplem in je dišalo iz kuhinje po dobri večerji.

Matevž je mazal svoje smuči z »mu-dezinom«, ki je najvarnejši za sneg, ki bo na planini zdaj skorajst in leden, zdaj spihan, zbit in mokast, spodaj pa, kdo ve, kakšen. Debela plast smole se je topila pod bruhajočim gorilnikom, les pa jo je vpiljal in drsna ploskev se je svetila.

»Dilce drage, nočoj vas ne bom štedil. Mudi se mi in spodaj bo kamenje, ki štrli iznad zgnetenega saninca na poti. Pa saj bo trpela le maža. Ob desetih hmo že spet v toplem vlaku...«

Smuči so bile že hudo obrabljene. Za

vsako prasko in zarezo je vedel, kje in kdaj jo je dobil, vsaka je pomenila kolikor toliko nevesčen spomin. Rad pa jih je imel in bi jih spoznal za svoje, če tudi jih deset let ne bi videl in bi ležale v velikem skladišču med stoterimi pari.

»Oho, krepko je zunaj,« si je mislil, ko je zapril večna vrata za seboj in mu je burja zapela okrog ušes. To pa ga ni motilo. Po pameti se je oblekel, utrjen pa je tudi bil, da ga ni plašila junaška igra narave. Samo krepkeje se je nagnil naprej in se z vso močjo odganjal s palicami.

Bilo je, kakor da se je drobna kresnica zgubila v gozdu. Nekaj časa je švignala po ravnem, potem pa se je začela spuščati v dolino. Pot se je vlekla naravnost, potem se je spuščala v velikih lokih, nekaj časa hitro in potem spet počasneje.

Proti mrazu ga je varovala obleka, svetlikanje nad Stolom mu je kazalo pot, žepna svetilka na prsih pa mu je

bila bolj za kratek čas kot za potrebo. Kdaj pa kdaj mu je osvetlila zamet ali ga opozorila na čer, ki moli iznad snega ali na hodi, ki čaka voznikov. Na svojo nogo se je Matevž zanesel in vedel, da bo v poldrugi uri z lahkoto opravil pot, za katero potrebuje, če se vzpenja v nasprotni smeri, dobre štiri ure.

Če je bilo položno, si je grel roke v žepih, ali si jih pritiskal na premražena ušesa in mislil na skakače in skoke, o katerih bo govoril jutri svojim nevidnim poslušalcem. Če je šlo hitreje, je skrčil kolena in gledal ostreje, da je ostal na nogah. Neprijetno bi se bilo v tem mrazu zavali v sneg!

Na Zatrniku je zavonjal prvo kmetijo. Domač duh po zakajeni kuhinji, vonj po živini in hlevu mu je udaril v nos. Razveselil se ga je, kakor da bi stopil k oknu in motril družino, ki poseda po topli krušni peči.

Zima v gorah je razkošna glede na pestrost barv, ki se prelivajo med nebom in zemljo; razkošna je tudi v variranjih sonca in mraza, megle in viharjev. Za oči je paša obilna, pa tudi za toplotna čutila in za uho planince, ki ima sluh za pesem vetra. Le vonj ti zamre; vse, kar zaznavaš z nosom, je strupen mraz ali vlažna megla. Zato si tem bolj presenečen, — da, prijetno presenečen, ko prideš po dolgih tednih v

nižje ležeče kraje in zavonjaš kmetijo. Ah, vonj po preprostem kmetiskem domu, vonj po ognjišču in mleku, po živini in senu, kako si prijeten!

Potem je zagledal Matevž v dolini prve luči. Snega je bilo vedno manj. Dilce so zdaj pa zdaj zahreščale in zaropotale po kamenju; snega je primanjkovalo in v dolini jih je moral že odpeti. Postal je spet navaden popotnik. Čutil je trdna tla pod seboj in robotosti; nogo so bile prelahke za hojo, sploh se je bil že odvadil hoditi po ravnem in po trdih tleh. Začel je teči, zakaj hoja se mu je zdela tako počasna in mudi se je. V meso in kri mu je prešlo, da leze počasi samo v hrib; po ravnem in navzdol pa ne pozna več drugega kakor vožnjo, ki čumi in žvižga.

Ko je sedel Matevž spet v vlaku, se je počutil kakor v novem svetu, kakor v prijetni okolici, ki mu je znana, ki pa je že dolgo videl. Vse se mu je zdelo novo in prikupno, kakor da bi si že dolgo želel videti rumene lesene stene s policami in oblasto svetilko pod stropom. Mikalo ga je, da bi se pogovarjal s sopotniki, moral pa je porabiti čas za pripravo za jutrišnje pripovedovanje pred mikrofonom.

Dnevnik so bili polni reklame za velike skakalne tekme pod Ponco. Pisali so o poizkusnih skokih čez 80 m. »Ta-

ko hudo ne bo,« si je mislil Matevž, ni pa zameril časnika, ki so po njegovem mišljenju pretiravali, da bi privabil čim več gledalcev na prireditve.

Ljudje le naj pridejo pod Ponco in če bodo videli tudi krajše skoke, bodo morali biti zadovoljni. Kdo ne bi bil zadovoljen, če ima priložnost, da preživi dan v veseli družini na dobrem zraku in če vidi po vrhu še srčne skakače, ki se ne bojijo niti hitrosti, niti strmin, niti prepadov!

In če bo padel rekord? Če bo skočil kdo dalje kakor 82 metrov? Da, tedaj bo povedal, da je rekord nekaj veselega in velikega; rekord je storitev, v kateri se proslavlja človeška zmogljivost; je najlepša nagrada za prizadevanje in korajžo.

»Halo, tukaj Ponca!«

Naslednjega dne se je znašel Matevž sredi množice, ki je drvela k slavnostno okrašenim skakalnicam.

Nekje visoko izpod vrha se je spuščala bela steza zaletišča; bila je ozka kakor trak, potem se je postopoma širila, dokler je ni prerežala velika odskočna miza. Tam se je začel orjaški slap, ves bel in izbočen, kakor da bi bruhal z neznansko silo prav iz osrčja gore. Le čumenja ni bilo slišati in tudi pen ni bilo videti.

A. Fogazzaro:

98

Palača ob jezeru

»Moj Bog!« je vzkliknil zdravnik in dvignil roke.
Ostali so vpili z lože:
»Hitro, hitro!«
»Čez hip se je vrtnar zopet vrnil.«
»Naj pokličem tudi župnika?« je vprašal.
Zdravnik je stisnil pesti.
»Tepec, ali ne vidiš, da sem tudi jaz odšel?«
Vrtnar ga ni razumel, a je zopet odšel. Zdravnik je stekel navzgor k ostalim.
V najvišjem nadstropju se je odprlo okno in slaboten glas je vprašal:
»Kaj se je zgodilo?«
Bila je Ivanka.
Nekdo je odgovoril z dvorišča:
»Ubili so gospoda Silla.«
»Usmiljeni Bog!« je vzkliknila starka.
Zaslilo se je od daleč vrtnarjevo kričanje. Drugi glasovi so mu odgovarjali. Po stopnicah so se zaslili težki koraki. Prihajali so radovedneži. Ker je gospodar bil mrtev, so pogumno vstopili. Za možmi so pritekli vaški paglavci. Vsi so hoteli priti v salon. Zdravnik jim je zastavil pot.
»Proš odidite!« je dejal z grmečim glasom. Paglavci so zbežali.
Zdravnik se je okrenil k nekemu, ki je ostal v salonu in dejal:
»Dokler ne pride sodnik, ne sme nihče v sobo.«
Nekdo je zaprl vrata.

Veza in ostali so se zbrali okrog zdravnika, vsi zaskrbljeni.
»Saj sem vam že prej povedal,« je dejal.
»Zadeti je naravnost v srce.«
Nekdo je odprl okno. Zdravnik se je približal oknu in za njim vsi ostali. Vladala je popolna tišina. Odprli so še drugo okno. Strela je bila že daleč proč od brega na mirnem jezeru. Marino je bilo videti prav razločno. Vezza, ki je bil kratkoviden, je dejal:
»Čoln je pri miru.«
Res se je zdelo, kakor da bi ne plul naprej.
»Nikakor ne,« so odvrnili drugi.
»Kam gre, za božjo voljo?« je vzkliknil zdravnik.
Nihče ni odgovoril.
Eden izmed kmetov, ki je stal na stolu, je čez nekaj časa dejal:
»Okrenila je čoln proti dolini Malombra.«
Fani je začela na glas jokati. Zdravnik jo je prijel za roko, jo potegnil od okna in ji velel, naj molči.
»Zakaj je krenila proti dolini Malombra?« je nato vprašal kmeta.
»Odtod vodi steza preko hriba do glavne ceste.«
»Saj ni mogoče priti do steze z jezera,« je ugovarjal nekdo.
»O pač. Treba se je samo povzpeti do brezdna Globokavoda. V petih minutah jo dosežeš.«
»Ze gredo,« je nenadoma vzkliknila vrtnarjeva žena.
Velik čoln je v tem trenutku priplul iz pristanišča v R... in zdrknil od strani proti Strelji.
Zdravnik se je sklonil skozi okno in zakričal na vse grlo:

»Hitite!«
»Ali jo bodo dohiteli?«
»V vodi bržkone ne,« je odvrnil nekdo. »Strela bo že kmalu na obrežju, čoln je pa ne bo tako kmalu dosegel.«
Strela se je hitro bližala temnemu zalivu doline Malombra. Čoln pa je v veliki razdalji hitel za njo. Nenadoma sta dva izmed veslačev stopila na sedeže in začela kričati, a njihovih glasov ni bilo mogoče razločiti.
»Drug čoln je v bližini,« je vzkliknil zdravnik.
»Ustavite Strela,« je zavpil na vse grlo.
Nato se je okrenil k obema kmetoma in jima dejal:
»Sodnik je. Stecila na konec vrta in kričita, kar moreta.«
Nato se je zopet sklonil skozi okno in zaklical:
»Umor! Ustavite Strela!«
Res je prihajal od vzhoda čoln proti Palači in je v tem trenutku plul mimo Strele. Kljub vsem pozivom je čoln plul mirno naprej.
»Ne slišijo,« je dejal zdravnik. »Kričite vsi skupaj!«
Sam je napel vse sile. Tudi vsi ostali so kričali:
»Ustavite Strela!«
Čoln pa je mirno plul proti Palači.
Strela je izginila.
VIII.
Črna senca se je pojavila na pragu župnikove sprejemnice. Nek glas je dejal: »Nič.«
Župnik ni takoj spoznal prišleca. Privzdignil je senčnik svetilke.
»Ah! Nič?« je dejal.

»Nič?« je ponovil Steinegge.
Oba sta vstala in se približala prišlecu. Bil je župan.
»Bilo je šest mož,« je dejal ta. Preiskali so ves gozd. Če bi bila tam, bi jo bili našli že prvi štirje, ki so prišli na breg takoj za njo.«
Steinegge ga je prosil s pogledom, naj molči in naj gre iz sobe. Župan ni razumel, a šel je za župnikom in Steineggejem iz hiše na vrt. Med potjo mu je eden izmed njiju nekaj zašepetal.
»A tako!« je dejal župan.
Ko je vstopil v sprejemnico, ni videl neke osebe, ki je sedela v kotu in ki se ni ganila niti ko je župan vstopil. Niti ne med razgovorom. Ko pa so možje odšli, se je dvignila in šla k vratom, ki so vodila na vrt.
»Nekateri trdijo, da je šla preko gore,« je medtem pripovedoval župan starem. »A kako neki bi mogla ženska v takem stanju priti preko gore? Kam pa naj bi šla potem? Prepričan sem, da leži pokojno na dnu brezdna Globoka voda.«
Edita ni mogla slišati drugega, ker so možje krenili okrog ogla. Odšla je na vrt in sedla na zid nasproti vratom. Skozi odprto kuhinjsko okno se je slišalo govorjenje. Bile so vaščanke, ki so prišle klepetat k Marti.
»Ali ne veste, da je bila vedno nora,« je dejal nek hripav glas: »bolj nora kot pa prejšnja grofica. Ona je bil njen ljubček, saj sta se že lansko leto, ko je bil tukaj, shajala ponoči izven hiše. Ali ne veste več, da nam je o tem pripovedoval stari zdravnik? Zdaj pa jo je on hotel pustiti, ona pa se ni dolgo pomišljala in je storila svoje. Saj je podobnih primerov vsak dan vse polno v časopisih.«

Priporočalo se sledeče tvrdke iz Črnomlja:

VRŠCAJ ANTON krojaštvo Črnomelj 175	Tajnar & Co. Cankar Črnomelj	Kmetijska zadruga I. Z. Z. O. Z. Črnomelj	Mestna hranilnica Črnomelj
MATKO JOSIP tesarsko podjetje ČRNO MELJ	ŠKULJ ANTON ČRNO MELJ	Janko Papež kleparstvo Črnomelj	Lesna industrija in valjni mlin „ZORA“ ČRNO MELJ
LEOPOLD PLEVNIK CEVLJARSTVO ČRNO MELJ	Biček - hotel Jaklič Črnomelj	Oglašujte v „Slovenču!“	ALOJZIJ SIMEC kolarstvo Črnomelj 183
JERSIN IVAN krojaštvo Črnomelj	KVAS MILOVAJ ČRNO MELJ	TRGOVINA Z LEŠOM IN GOSTILNA PAVEL KLEMENC - Črnomelj	
Klepec Anton gostilna in mesarija Črno melj	FRANC MALERIČ splošno čevljarstvo Črnomelj		

Salomonska rabsodba, čigav je otrok

Pred nekaj dnevi je bila pred nekim sodiščem v Ankari zanimiva sodna razprava, ki ima pač svojevrstno in ganljivo ozadje. Ob priliki zadnjega velikega potresa v Turčiji — piše nemški poročevalec iz Aten — sta dve kmetici v največjem strahu, da ju ne bi zidovje zasulo, zbežali iz svojih hiš, obe pa sta pozabili doma svojega otroka. Čez nekaj dni, ko se je zemlja spet umirila in je nevarnost pred potresi minila, sta se ti dve turški kmetici vrnili domov ter si začeli ogledovati razvaline. Nenadno sta zaslišali pod njimi neko sumljivo otroško jokanje. Brž sta začeli odmetavati ruševine ter res našli pet mesecev starega otroka, ki je po čudovitem naključju ostal nepoškodovan. Vsaka teh dveh kmetice je bila prepričana, da je našla svojega otroka. Začeli sta se pripraviti in nazadnje sta se celo dejansko spoprijeli ter je stvar tako slednjič prišla pred sodnijo. Tudi pred sodnikom je vsaka teh dveh kmetice odločno zatrjevala, da je otrok njen. Sodnik pa je bil moder mož in je znal prav po salomonsko rešiti to vprašanje. Dejal je, da tisti otrok ni niti od prve, niti od druge kmetice, ter da ga vzame

za svojega! Materi sta se hitro pomirili in potolažili, zakaj vedeli sta, da se otroku v sodnikovi hiši obeta še lepa bodočnost.

Največja vodno-električna centrala na svetu

Iz Amerike je med drugimi prispela tudi novica, da je kanadska vlada izdelala načrt za zgraditev ogromne vodno-električne centrale, večje, kakor je katera koli sedanjih. Proizvajala naj bi 102 milijona kwtt električne energije. Ta centrala bi bila potemtakem čelo močnejša, kakor pa je centrala ob nasipu Boulder v Združenih ameriških državah (975.000 kwtt) ali tista, ki so jo bili Rusi zgradili ob Dnjepru (900.000 kwtt). Poročilo pripominja, da so z deli že začeli in da je zdaj pri njih zaposlenih nad 10.000 delavcev.

Veliki uspehi nemških filmov

Neko poročilo iz Rima pravi, da so po statističnih podatkih, ki so jih pred nedavnim objavili v Nemčiji, prinesli najboljši nemški filmi povprečno poldrug milijon mark na vstopnini, kar je

brez dvoma velik finančni uspeh. Nekateri izredni filmi, kakor na primer film »Jud Süß«, »Materinska ljubezen« in »Poštni ravnatelj« — pa so prinesli v blagajno še dokaj več, pravijo, da celih 25 milijonov nemških mark. Te filme je gledalo okrog 19 milijonov ljudi.

Izredno lep roman, eno najboljših del velikega romanopisca Henry Bordeaux-a

»SRCE IN KRI«

dobite po vseh knjigarnah in trafikah.

Knjiga je pretresljive vsebine in bo osvojila vsakega bralca.

V nekaj dneh bo izšlo novo delo:

»GOLOBČEK« — spisal Baar.

Naročniki bodo dobili obe knjigi skupaj!

Do minute točen

»Oprostite! Vaša tajnica mi je sporočila, naj potrpim v predstobi samo dve minuti, sedaj so pa minile že štirile.«

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je danes zjutraj ob 7.45 mirno v Gospodu zaspal moj iskreno ljubljani mož, oz. očka, brat, stric in svak, gospod

Francè Piber

uradnik Visokega komisariata

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 3. februarja 1943, ob 3 popoldne z Zal, iz Kapelice sv. Franciška k Sv. Križu.

Ljubljana, Bled, Kranj, Wien, dne 1. februarja 1943.

Žalujoči: SILVA, soproga; JANEZEK in METKA, otroka ter ostalo sorodstvo

Umrla nam je v soboto, 30. januarja 1943, naša dobra žena, mama, stara mama, taseča, sestra, teta, sestrična, svakinja itd., gospa

Avgusta Dostal roj. Lundrova

učiteljica

Izpolnili smo zadnjo skromno željo blage pokojnice in jo spemili v ožjem krogu domačih in bližnjih sorodnikov danes ob desetih popoldne od kapelice sv. Petra na Zalah k večnemu počitku na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, 1. februarja 1943.

RUDOLF, mož; SAMO in MARKO, sinova in ostalo sorodstvo

Bridka usoda nam je izrgala iz svoje srede našo ljubljeno, nenadomestljivo soprogo, sestro in teto, gospo

Jenko Ivano

roj. Sitar

posestnico

v nedeljo, 31. jan. 1943, po kratkem mučnem trpljenju, prevideno s tolažili sv. vere. Pogreb blage in nepozabne pokojnice bo v torek, dne 2. februarja 1943, ob 3 pop. iz hiše žalosti, Vodnikova cesta 52, na pokopališče v Dravljah, kjer jo položimo v grobnico k večnemu počitku.

Ljubljana, 31. januarja 1943.

Globoko žalujoči Anton, soprog, in sorodstvo